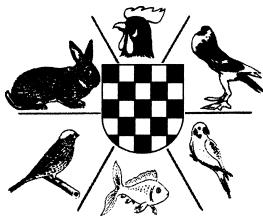

SADRŽAJ

IZLOŽBENI KALENDAR 2003. - 2004.	2
IZ UDRUGA	
TRADICIONALNO DRUŽENJE	3
NOVOSTI IZ "ŠTRASER KLUBA"	4
IZ KING KLUBA HRVATSKE	5
LIJEPO JE IMATI PRIJETELJA	6
TRADICIJA DUGA 19 GODINA	7
U SVAKOM DVORU PO JEDNA HRVATSKA PASMINA	8
AKTUALNO	
ZAGREBAČKI PREVRTAČ U UDRUZI ZAGREB	8
JOŠ JEDNA ČLANICA U HRVATSKOM SAVEZU	9
POSJET PRIJATELJA UZGAJIVAČA	10
POSJETA PREDSTAVNIKA SRBIJE I C. GORE	11
PRAVILNIK HRVATSKE IZLOŽBE DOMAČIH PASMINA	12
SPECIJALIZIRANI KLUB UZGAJIVAČA PAUNAŠA "S. I C.G."	13
HIT VIJESTI	
HRVATSKI SUCI I OVE GODINE NA SEMINARU	13
SEMINAR SUDACA	15
BRODSKI PREVRTAČI NA IZLOŽBI U DEIZISAU	15
JESTE LI ZNALI	
DOBRO JE ZNATI	16
ZAGREBAČKI PREVRTAČ KROZ POVIJEST	16
DALMATINSKA KOKOŠ	17
GOLUBARSTVO	
DUGOGODIŠnjIM RADOM DO VRHUNSKE KVALITETE	17
U POSJETI POZNATOM UZGAJIVAČU KINGOVA	19
POSJET UZORNOM UZGAJIVAČU	20
KINESKI GOLUB	22
UPOZNAJMO DOBROG UZGAJIVAČA	23
PERADARSTVO	
POSAVSKA KUKMASTA KOKOŠ	24
ORPINGTON	25
CRVENOKljUNI LABUD	26
MINIJATURA S ISTOKA	28
UKRASNI FAZANI	29
KUNIČARSTVO	
UZGOJ KUNIĆA	30
ZECOLIKI KUNIĆI	33
JARIĆ PAVO - KUNIČAR	34
USPJEŠAN UZGAJIVAČ KUNIĆA DANAS Vinar	35
UZGAJATELJ KUNIĆA U SR NJEMAČKOJ	36
NIMFE	37
PAPIGICE TIGRICE	38
NJEGA JEZERCA	39
OGLASI	40

IZLOŽBENI KALENDAR 2003. - 2004.

1.BELIŠČE.....	25. - 26. listopad 2003.
2.KRIŽEVCI (izložba mladih).....	17. - 19. listopad 2003.
3.ČEPIN.....	08. - 09. studeni 2003.
4.BLJEVINA (smotra).....	14. - 16. studeni 2003.
5.ZABOK.....	14. - 16. studeni 2003.
6.LUDBREG.....	15. - 16. studeni 2003.
7.KARLOVAC.....	20. - 23. studeni 2003.
8.VARAŽDIN.....	28. - 30. studeni 2003.
9.TREŠNJEVKA Zagreb.....	28. - 30. studeni 2003.
10.BILJE.....	28. - 30. studeni 2003.
11.DONJA DUBRAVA (1. Hrvatska izložba domaćih pasmina).....	28. - 30. studeni 2003.
12.OSIJEK (12. državna izložba malih životinja).....	05. - 07. prosinac 2003
13.SISAK.....	12. - 14. prosinac 2003.
14.TURČIN.....	12. - 14. prosinac 2003.
15.VUKOVAR.....	12. - 14. prosinac 2003.
16.DARUVAR.....	12. - 14. prosinac 2003.
17.DONJI MIHOLJAC.....	12. - 14. prosinac 2003.
18.BRANJIN VRH.....	19. - 21. prosinac 2003.
19.NEDELIŠČE.....	27. - 28. prosinac 2003.
20.IVANEC.....	02. - 04. siječanj 2004.
21.NOVSKA (1. specijalka pomeranskih gušana).....	09. - 11. siječanj 2004.
22.VIROVITICA (specijalka prevrtića i strukturnih).....	16. - 18. siječanj 2004.
23.BRANJIN VRH (specijalka kingova).....	23. - 24. siječanj 2004.
24.ZAGREB 1925.....	23. - 25. siječanj 2004.
25.BJELOVAR (kuničarski kup, specijalka kunića orijaša).....	23. - 25. siječanj 2004.
26.BIZOVAC.....	24. - 25. siječanj 2004.

NACIONALNE IZLOŽBE ČLANICA EE- SAVEZA

1.BELGIJA.....	LEUWEN.....	19. - 21. prosinac 2003. ....sve sekcije
2.DANSKA.....	FREDERICIA.....	10. -11. siječanj 2004..... golubovi
3.NJEMAČKA.....	HANNOVER.....	25. -26. listopad 2003. mladi g., perad
4.NJEMAČKA	KÖLN.....	21.-23. studeni 2003. ....golubovi
5.NJEMAČKA	SINSHEIM.....	19. - 21 prosinac 2003. golubovi, perad
6.NJEMAČKA	STUTTGART.....	13. -14. prosinac 2003. ....kunići
7.FRANCUSKA.....	CHAMBERY.....	11. -14. prosinac 2003. ....golubovi
8.VELIKA BRITANIJA.....	DONCASTER.....	06. -07. prosinac 2003. ....golubovi
9.HRVATSKA.....	OSIJEK.....	05. -07. prosinac 2003. .... sve sekcije
10.NORVEŠKA.....	HAUGESUND.....	13. -14. prosinac 2003. ....golubovi
11.NORVEŠKA.....	FREDERIKSTAD.....	30.01.-01. veljače 2004.....golubovi
12.POLJSKA.....	DANZIG.....	24. -25. siječanj 2004. ....golubovi
13.RUSIJA.....	MOSKVA.....	10. 11. siječanj 2004. ....golubovi
14.RUSIJA.....	TSCHELLABINSK.....	17. -18. siječanj 2004....golubovi
15.ŠVEDSKA.....	MALMÖ.....	31. 10. -2. studeni 2004. golubovi
16.ŠVICARSKA.....	ROMONT.....	20. 21. prosinac 2003. ...golubovi
17.ŠVICARSKA.....	MENDRISIO.....	10. -11. siječanj 2004.ml golubovi
18.SLOVAČKA.....	NITRA.....	29. -30. studeni 2003. sve sekcije
19.ČEŠKA.....	LYSA.....	21. -23. studeni 2003. sve sekcije
20.MADARSKA.....	KONDOROS.....	08. - 09. studeni 2003. mladi sve s.
21.MADARSKA.....	MONOR.....	05. - 07. prosinac 2003. sve sekcije

• IZ UDRUGA • IZ UDRUGA • IZ UDRUGA •

Tradicionalno druženje članova udruge "Moj ljubimac" iz Đakova

Udruga za zaštitu,uzgoj i selekciju malih životinja "Moj ljubimac" iz Đakova organizirala je tradicionalno okupljanje svojih članova 19.09.2003 u mjestu Mandićevac pokraj Đakova.Okupilo se dvadesetak članova i iz Đakova,Sl.Broda,Semeljaca,Osjeka i Rušćice!Ovo okupljanje organizirano je prvenstveno radi druženja članova udruge,razmjene svojih iskustava i razmjene malih životinja.Okupljanje je počelo u 15.00sati,te nakon što su se okupili svi članovi počeo je bogati ručak uz svinjetinu sa ražnja i Đakovačko vino!Nakon ručka članovi udruge zabavljali su se uz kartašku igru Belu ili su prepričavali svoje događaje vezani uz proteklu izložbenu sezonu i sezonom ležanja mladih životinja!U razgovoru sa dopredsjednikom udruge gosp.Ivicom Žulj saznao sam da je

Članovi Udruge "Moj ljubimac" iz Đakova

potrebno organizirati još više ovakvih druženja,radi slabog kontakta između uzgaivača izvan sezone izložba.Druženje je proteklo do kasnih večernjih

sati,nakon čega su se članovi uputili svaki u svom smjeru!

Krešimir Bošković

Druženje je proteklo u dobroj atmosferi

• IZ UDRUGA • IZ UDRUGA • IZ UDRUGA •

NOVOSTI IZ ŠTRASER KLUBA

Štraser plavi 0-1

Štraser klub ima tradiciju sa stajanja članstva svaka dva mjeseca, kod članova uzgajivača pokraj svojih volijera sa lijepim golubovima Štraserima. Ovdje se uvijek uz službeni dio povede i razgovor o uzgoju i ocjeni se jato domaćina.

Tako da voditelja uzgoja zamjenjujemo sa svim članovima koji su uglavnom redoviti na sastancima - druženjima, završavaju umijećem gazdarica koji su pravi majstori u stvaranju delicija domaćih specijaliteta.

Zadnji sastanak smo imali kod Bogi Ivana iz Selnice Donje u lijepom brežuljkastom kraju Hrvatskog Zagorja. Druženje je ujedno bilo i pokazno ocjenska izložba mladih Štrasera uzgojenih ove godine. Zbog moguće kiše dogovorili smo se da svaki član doneše samo svoje najbolje grlo. Pa je kvaliteta mladih Štrasera prikazanih ondje bila zadivljujuća.

Prikazano je bilo dvadeset i jedan štraser u : crnoj, plavoj, crvenoj, žutoj i čokoladnoj boji.

Postavljeni u jedan red svaki

izlagač je bio i ocjenjivač. Obišao je svako grlo Štrasera i uz svoj komentar o svakom golubu odredio trećeg, drugog i prvog goluba po njegovom izboru. Rezultat i komentar se zabilježio. Izredali su se svi članovi izlagači. Bio je doživljaj promatrati i slušati uzgajivače kojima nisu promakle i najmanje sitnice. Mnogi naši suci i manje ocjenjivačima ove greške bi bile nevidljive. Golubovi su se

uzimali u ruke i pregledavali. Zbrojem bodova i sugestijama odredili smo osam odličnih mladih Štrasera: crna ženka-Bužanić, crni mužjak- Mikić, plava ženka- Bogi, plava ženka-Cvek, čokoladni mužjak-Keretić, crvena ženka-Magdalenić, crveni mužjak-Toplak, žuti mužjak-Drvar. Od tih golubova izabrali smo tri najbolja: dvije plave ženke i crnog mužjaka.

Njih smo posebno izdvajali iznad svih u redu i tu ponovno sugestijama svakog uzgajivača došli do prvog, drugog i trećeg Štrasera. Zaključak je da prvo mjesto osvojila plava ženka-Cvek Ivana iz Kneginca Gornjeg. Drugo mjesto osvaja crni golub Mikić Rude iz Doljana, a treće mjesto plava ženka-Bogi Ivana iz Selnice Donje.

Treća- plava ženka po konstrukciji i veličini tijela bila je nenadmašna, ali - sitnica- malo labavije- mekše perje ju je postavilo na treće mjesto.

Drugi- crni mužjak izvanrednih osobina tijela, divnog zelenog sjaja, ali malo nježnije glave

Pregled ovogodišnjih grla

• IZ UDRUGA • IZ UDRUGA • IZ UDRUGA •

prva-plava ženka široka, kratka a i veličinom i proporcijama oduševljava, čvrsto perja, blago plave boje, a karakter samo za poželjeti koji je i prevagnuo odluci za prvog goluba.

Prvom Šraseru je simbolično dodjeljena velika vreća hrane za golubove.

Svi smo bili zadovoljni, a i vrijeme je bilo sunčano. Druženje smo nastavili uz stol pun specijaliteta zagorske domaće kuhinje, mene su posebno oduševili kolači-orehnjača i makovnjača po receptu naših baka-svaka čast domaćici.

Slijedeće točke dnevnog reda su

bile:sudjelovanje na državnoj izložbi, moguća Šraser izložba-specijalka u Nedelišću 27.-28.12.2003, posjet saveznoj izložbi peradi i golubova Njemačke od 19.-21.12.2003 Sinsheim, kao i izložba mladih Šrasera Štrase kluba Mađarske sa izložbama mladih Kingova i d i n o v s k i h p i s m o n o š a Kerekegyhaza u 11.mjesecu 2003g.

Zadnja točka je bila priznavanje i određivanje AOC boje od strane komisije za standarde Evropskog saveza uzgajivača malih životinja. Također smo razmjenili nekoliko golubova uz kolegjalnu gestu da se radi o

najboljim primjercima iz naših jata. Za slijedeće druženje dogovorili smo da se vidimo kod gospodina Keretića i Cveka iz Kneginca Gornjeg, baze uzgoja Šrasera.

PREDSEDNIK ŠTRASER KLUBA:

TOPLAK JULIJE

Iz "King kluba Hrvatske"

Gotovo svaki vikend uzgajatelji američkih kingova, članovi "King kluba Hrvatske" sastaju se kod pojedinih uzgajatelja, svojih članova te na "pikniku" pregledavaju mlade uzgojene životinje, razmjenjuju iskustva i mišljenja.

Dana 10. kolovoza 2003. godine, održao se takav sastanak u Dražu kod gospodina Stipe Mijatova, u vinogradskom podrumu, uz izvrstan baranjski čobanac i domaće vino, a okupili su se i organizatori 11. Specijalke kingova, koja će se održati u Branjinom Vrhu 23. i 24. siječnja 2004. godine. Golubove će ocjenjivati poznati i uvaženi sudac iz Mađarske gospodin Jozsef Vonak, po američkom načinu ocjenjivanja. Svi članovi "King kluba" dužni su se odazvati i sudjelovati na izložbi, a dodijeliti će se i najvažnija titula "majstor uzgoja", uzgajivaču s

najboljom kolekcijom od 6 mladih golubova iste boje.
Kingaši očekujemo Vas !

Za organizacijski odbor
Josip Šimunović

U podrumu domaćina Stipe Mijatova

• IZ UDRUGA • IZ UDRUGA • IZ UDRUGA •

Lijepo je imati prijatelja !

Društvo uzgajatelja malih životinja "Fauna" Ivanec već više od 10 godina održava tradicionalno druženje sa članovima društva "Pajdaš" iz Delnica. Ovoga puta susret je održan 21. lipnja 2003. godine kod Delničana na izletištu "Golubinjak", zaštićenom parku prirode, biseru Gorskog Kotara. Tog dana "Pajdaši" su ugostili članove "Faune" Ivanec, Čepina i Belišća. Svi smo se lijepo međusobno družili i zabavljali, a i izmijenili pokoje iskustvo u uzgoju svojih ljubimaca. Bilo nas je oko 80 sudionika zajedno s Delničanima, a domaćin se pobrinuo za dobar štimung tijekom cijelog dana.

Da se ne bi svelo sve samo na jelo i piće, domaćin je pripremio sportsko rekreativna natjecanja između "Faune" i "Pajdaša". Natjecalo se je u četiri discipline i to u odbojci, boćanju, potezanju užeta i gađanju zračnom puškom. Sve discipline održale su se u mješovitim ekipama (muško-ženskim), a po završetku natjecanja rezultat je bio neriješen 2:2. Ivančani su pobijedili u odbojci i potezanju užeta, a domaćini u boćanju i gađanju zračnom puškom. Ostali sudionici koji se nisu natjecali iskoristili su dan za šetnju parkom prirode u kojem su mogli vidjeti jelu "kraljicu šume" visku 38 metara, promjera 144 cm, opsega 440 cm, adrvna masa joj je 28,5 metara kubnih. Na kraju cijelodnevnog druženja, sa željom da i nadalje nastavimo sa ovakvim vidom druženja, a koje će biti slijedeće godine u Ivancu. Susret će se održati u šestom mjesecu 2004. godine povodom obilježavanja 608. godišnjice postojanja grada Ivanca podno planine Ivančice.

Branko Lončar

Potezanje užeta

Druženje u parku prirode

Gađanje zračnom puškom ženskog dijela ekipe

• IZ UDRUGA • IZ UDRUGA • IZ UDRUGA •

Tradicija duga 19 godina

Zlatni Sebright, koka i pijetao

Svake godine prvoga tjedna mjeseca lipnja, pa tako i ove "Društvo za uzgoj malih životinja Križevci" organiziralo je ljetnu izložbu malih životinja revijalnog karaktera. Izložba je organizirana u sklopu turističke manifestacije "Veliko križevačko spravišće". Grad Križevci tada posjeti oko 30 000 tisuća ljudi, a samu izložbu oko 3 000.

Znamo da u to vrijeme razmnožavanja životinja nije previše slobodnih eksponata, ali mi svejedno uspijevamo sakupiti oko 600 komada izložbenih primjeraka.

Atrakcija izložbe je svakako tigrica našega člana Zlatka Budima. Pored ptica, golubova, kunića i peradi, za vrijeme izložbe izlagači ne plaćaju kavezninu i nemaju nikakve obvezne prema organizatoru, a svoje "ljubimce" mogu donijeti i odnijeti kada god žele. Inače izložba traje tri dana i otvorena je cijeli dan. Već po tradiciji, zadnji dan izložbe, u nedjelju za sve izlagače društvo je organiziralo zajednički ručak "pod šatorom".

Ovom prilikom pozivamo i Vas čitatelji, da nas posjetite i izlažete na slijedećoj 20. jubilarnoj izložbi, u duhu prijateljstva i druženja uz naše ljubimce.

Predsjednik:

Zlatko Mihalić

Patuljaste vrste su prevladavale na izložbi

Domaćin Zlatko Mihalić pozdravlja goste

• IZ UDRUGA • IZ UDRUGA • IZ UDRUGA •

U svakom dvoru po jedna hrvatska pasmina

Pri Udrudi "Golub" Virovitica pokrenuta je akcija "U svakom dvoru po jedna autohtona pasmina". Zamisao i cilj akcije je proširenje i unaprjeđenje uzgoja i kvalitete domaćih hrvatskih pasmina.

U samoj Udrudi, a po naputku Hrvatskog saveza uzgajatelja malih životinja, osnovane su tri sekcije za autohtone pasmine: sekcija za peradarstvo s vođom uzgoja gosp. Većeslavom Vostrelom, sekcija za kuničarstvo s vođom uzgoja gosp. Tihomirom Vukom i sekcija za golubarstvo s vođom uzgoja gosp. Darkom

Glumcom. Akcija traje godinu dana i u tijeku te godine postignuti su zadovoljavajući rezultati. U suradnji s gosp. Vladimirom Čižmešijom, gosp. Vuk i gosp. Glumac donijeli su u naš kraj nekoliko primjeraka velikog bijelo opaljenog kunića i dva piletla hrvatice pa danas s ponosom možemo kazati da imamo petnaestak primjeraka istih u našim dvorištima, spremnih za dalju afirmaciju. Gospodin V. Pavlin osigurao nam je par bijelih brodskih prevrtača od kojih također imamo podmladka. Ovim putem

apeliram i pozivam sve uzgajivače malih životinja, sadašnje i buduće, da obogate svoje dvorište jednom od hrvatskih pasmina i na taj način doprinesu njihovom očuvanju kako ne bi bili svjedoci izumiranja naših pasmina i to u matičnoj zemlji ili prisvajanje istih od strane uzgajivača iz drugih zemalja.

Za sve informacije javiti se možete Darku Glumcu tel: 033 732 170, mob: 098 805 731

Darko Glumac

• AKTUALNO • AKTUALNO • AKTUALNO •

Zagrebački prevrtač u udruzi "Zagreb 1925"

Konačno smo dočekali i ovu radosnu vijest: Zagrebački prevrtač priznat je u Europi. Vijest da je Europska komisija za standarde priznala ovog našeg goluba sve nas koji godinama uzgajamo našeg "purclera" ugodno nas je iznenadila, iako već dugo to čekamo. Naime, počnimo ispočetka. Ova rasa golubova uzgajala se u Zagrebu i okolicu još prije nego je osnovano "Društvo" u Zagrebu (spominje se 1920. godina), a prvi puta je registriran 1925. godine o čemu postoje zapisi u časopisu "Prijatelj životinja" koji je izlazio 30-tih godina u Zagrebu. Već onda se spominju rase koje su prisutne u krvi današnjeg prevrtača: bečki kratkokljuni, kapuciner i orientalni prevrtač. Marljinim radom spretnih golubara uzgojeni su već tada golubovi s velikom krunom, visećim krilima i dobro dignutim repom, ali s uskom glavom i nešto višim nogama. U to vrijeme su se zvali "purcleri".

Dugo godina, sve tamo do 1973. godine uzgajali su s prema standardu: jednobojni, tigrasti, srcasti i tzv "špicangeri". U ono vrijeme spominju se golubari: Banovac Srećko i Nikola, Richar Vičard, Karlo Stjepan, Krbavčić Drago, Ogrizek Zdravko, Čulina Petar, Vozap Ferdo, Bakotić Ivica, Dorotić Stjepan, Pavlović Vinko, Klobusa Josip, Cvetko Ivan, Hrgović Damir, Golubić Branko, Dekanić Zdravko, Katović Željko, Mišlenović Ivan.... koji su uzgajali zagrebačkog prevrtača u svim bojama. Godine 1973. je na inicijativu "Društva za uzgoj peradi, golubova i kunića" dat zadatak Cvetku Ivanu, Pavlović Vinku i Šeb Vladimiru da izrade standard na osnovu postojećeg i imajući u vidu želje i stremljenja za uzgoj te rase jer je došlo do nekih pozitivnih promjena eksterijera. Tako je iste godine poslan zahtev za objavljivanje Standarda tadašnjem Savezu odgajivača malih životinja

Jugoslavije, koji je taj zahtjev usvojio, a potvrđen je tako što je štampan u knjizi "Jugoslavenske rase golubova" autora Josipa Pekanovića.

Nakon tog, moglo bi se reći aktivnog i ambicioznog razdoblja, došlo je do jedne stagnacije u uzgoju zagrebačkog prevrtača (mnogi stariji uzgajatelji prestali su se baviti većim uzgojem, nisu izlagali na izložbama, a mladi su "latali", a sve to je utjecalo na kvalitetu i količinu, neke boje su se izgubile-srastili npr., manje je prevrtao i sl. Sve je to trajalo do sredine 90-tih, točnije do 1996.-97. god. kad se je Udruga "Zagreb 1925" ekipirala i uvidjela da je ovaj dragocjeni golub pao vrlo nisko. Na inicijativu pojedinih članova poredsjedništva: Golubić Branka, Vrbat Ivice, Lokner Mirka, Jakuš Ivana, Dekanić Emila, Krešić Dragutina, Jagić Vladimira, uz podršku ostalih članova koji su uzgajali tog goluba, Udruga je

• AKTUALNO • AKTUALNO • AKTUALNO •

donijela odluku o stimuliranju uzgoja zagrebačkog prevrtača i počela je forrirati uzgoj i izlaganje goluba u što većem broju na vlastitim izložbama, a naročito na izložbama izvan Hrvatske, sve do Europske izložbe (Brno, Wels). Naime članovima koji su izlagali na tim izložbama, udruga je financirala veći dio troškova koji kao što se zna, na takovim izložbama i nisu baš tako mali, a sve u svrhu animiranja tog našeg autohtonog goluba izvan granica Hrvatske.

Isto tako željeli bi spomenuti, a ujedno i zahvaliti našem Savezu, točnije gospodi V. Vostrelu, V. Pavinu i J. Šimunoviću, koji su imali puno razumijevanja i na jedan stručan način prezentirali zagrebačkog prevrtača pred europskom publikom.

Za udrugu "Zagreb 1925": Ivica Vrbat predsjednik

Emil Dekanić, tajnik

Još jedna članica u Hrvatskom savezu

Zagrebački prevrtač crni

Klub uzgajatelja paunaša

Dana 05. listopada, na osnivačkoj skupštini održanoj u Milanovcu, osnovana je specijalizirana Udruga hrvatskih uzgajatelja strukturnih golubova. To je šesta specijalizirana udruga u okrilju Hrvatskog saveza. Na samoj osnivačkoj skupštini bilo je nazočno 22 uzgajivača strukturnih golubova iz svih krajeva Hrvatske, koji su svi pristupili novoosnovanoj udruzi. Udruga je za sada, statutarno organizirana u dva kluba, Klub uzgajatelja paunaša i Klub uzgajatelja perikera, a predviđeno je osnivanje i drugih klubova ako se pokaže interes kod uzgajivača ostalih strukturnih golubova. Na

• AKTUALNO • AKTUALNO • AKTUALNO •

skupštini su doneseni svi akti neophodni za funkcioniranje Udruge. Za prvog predsjednika Udruge izabran je Željko Šerepac iz Virovitice, za dopredsjednike, koji su ujedno i predsjednici svojih klubova, Božidar Špoljarić iz Belišća i Dragoljub Konstantinović iz Valpova. Za tajnika udruge izabran je Vladimir Pavin iz Donjeg Miholjca, a za vođe uzgoja, za Klub uzgajatelja paunaša izabran je Branimir Vujević iz Sesveta, a za Klub uzgajatelja perikera Mihajlo Klobučar iz Petrinje.

Ovom prigodom pozivam sve uzgajatelje strukturnih golubova da se učlane u Udrugu i svojim aktivnim radom u udruzi doprinesu radu udruge i unapređenju uzgoja strukturnih golubova u Hrvatskoj, a time i unapređenju i omasovljenju te podizanju kvalitete uzgoja uopće.

Vladimir Pavin

Klub uzgajatelja perikera

Posjet prijatelja uzgajivača

Zissis Chasiotis ispred svojih golubarnika

Vrhunski znalac i uzgajivač, Zissis Chasiotis, prije njemačkih indijanera, s kojima je postizao i najveće uspjehe na nacionalnim izložbama Njemačke, a danas uzgajivač engleskih kratkokljunih golubova (Short Face Tümmler) i budimpeštanskih kratkokljunih golubova, nedavno je, s gospodinom Stipom Huljićem, uzgajivačem brodskih prevrtača u Njemačkoj, posjetio Hrvatsku i više naših uzgajivača. Posebno ga je zanimalo kvalitet naših golubova i uvjeti držanja. Nakon obilaska više naših uzgajivača otišao je više nego zadovoljan s porukom da ćemo se opet vidjeti u Hrvatskoj. Nema sumnje da ovakvi posjeti koriste i našim uzgajivačima i našim gostima, jer se samo stalnim kontaktima i

• AKTUALNO • AKTUALNO • AKTUALNO •

Njemački indijaner žuti, 97 bodova
uzgajatelja Zissisa Chasiotis

izmjenom iskustava i saznanja može ostvariti napredak u uzgoju i podizanju kvalitete, a naročito podizanja "uzgajivačke kulture", ali i afirmacija hrvatskih uzgajivača i Hrvatskog saveza u Europi.

Vladimir Pavin

Njemački indijaner žuti, 97 bodova

Posjeta predstavnika King kluba Srbije i Crne Gore

Slavko Kalamiza i Čedo Ivkov

Trećeg kolovoza 2003. godine deveteročlana delegacija King kluba Srbije i Crne Gore, predvođena svojim predsjednikom Tiborom Berkešom, posjetila je našeg uglednog uzgajivača crnih kingova i člana King kluba Hrvatske Slavka Kalamizu iz Beljevine. On ih je kao pravi domaćin lijepo ugostio u svom domu, u pripremljenim izložbenim krletkama prezentirao svoj ovogodišnji uzgoj kingova, a

potom, uz druženje i razmjenu iskustava, diskusiju i zanimljive uzgajivačke teme, razgovor je, uz dobro jelo i piće potrajan do kasnih popodnevnih sati. Obzirom da sam i sam kao predstavnik Hrvatskog saveza bio nazočan ovom skupu, gostima sam podijelio posljednji broj našeg biltena kako bi donekle dobili uvid u rad našeg Saveza.

Vladimir Pavin

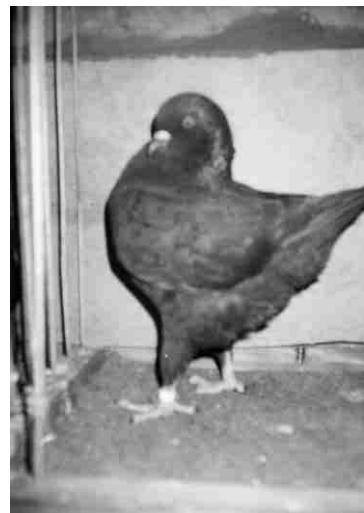

Gosti komentiraju izložene golubove

• AKTUALNO • AKTUALNO • AKTUALNO •

Druženje nastavljeno uz ručak

Mladi King crni

**HRVATSKI SAVEZ UDRUGA
UZGAJIVAČA MALIH
ŽIVOTINJA
ODBOR ZA HRVATSKE
IZVORNE PASMINE
Brodarska 27
40328 DONJA DUBRAVA
tel: 040/688-809
fax: 040/688-919
e-pošta:
hip@donjadubrava.com**

ORGANIZACIJA

Ovu specijaliziranu izložbu mogu organizirati udruge članice Hrvatskog saveza udruga uzgajatelja malih životinja kao zasebnu izložbu ili uz međužupanijsku, regionalnu ili državnu izložbu.

Tijekom izložbene sezone može se organizirati samo jedna ovakva izložba.

Pravo organiziranja izložbe dobiva udruga koja dostavi najpovoljniju ponudu na natječaj koji raspisuje Izvršni odbor Hrvatskog saveza udruga uzgajatelja malih životinja. Natječaj se raspisuje i otvoren je svake godine za izložbu koja će se održati slijedeće godine.

Pravilnik Hrvatske izložbe domaćih pasmina malih životinja

IZLAGANJE

Izlagati se mogu priznate domaće pasmine malih životinja i pasmine u formiranju ukoliko je Odbor za hrvatske izvorne pasmine odobrio radni standard.

PRAVILA i KRITERIJI

Za ovu izložbu primjenjuju se ista pravila i kriteriji kao za državnu izložbu osim što se ne dodjeljuje titula "šampion rase" nego "Hrvatski prvak pasmine", ne izlažu se kolekcije i ne takmiče se udruge kao reprezentacije. Titula "Hrvatski prvak pasmine" kod golubova dodjeljuje se ukoliko ima izloženo najmanje 48 primjeraka u istoj pasmini od kojih kandidiraju minimalno tri šampiona u različitim bojama. Kunići i perad moraju biti zastupljeni s najmanje 18 primjeraka u istoj pasmini i dodjeljeno dva i više šampiona. Obavezna je konkurencija dva i više izlagača.

OCJENJVANJE

Ocjenvivanje se vrši prema

važećem pravilniku Hrvatskog saveza udruga uzgajatelja malih životinja. Delagiraju se suci koji su specijalisti za domaće pasmine.

NAGRADE

Za šampione nagrade osigurava organizator izložbe. Nagrada za Hrvatskog prvaka pasmine je veliki pehar. Ova nagrada je prijelazna što znači da se dodjeljuje samo za jednu izložbenu sezonu, a ukoliko je isti izlagač osvoji tri godine zaredom, ostaje mu u trajno vlasništvo. Ovu nagradu osigurava i dodjeljuje Hrvatski savez udruga uzgajatelja malih životinja.

Pravilnik je prihvaćen na sjednici Izvršnog odbora u Dugom Selu, 14. rujna 2003. godine.

• AKTUALNO • AKTUALNO • AKTUALNO •

Specijalizirani klub uzgajatelja paunaša i u "Srbiji i Crnoj Gori"

U susjednoj Srbiji i Crnoj Gori, posljednje nedjelje kolovoza, održana je u Somboru osnivačka skupština "Kluba uzgajatelja paunaša". Na osnivačkoj skupštini kao gost, uz predsjednika Srpsko-crnogorskog saveza gosp. Ratka Ivanovića, bio je i naš poznati uzgajatelj paunaša i sadašnji dopredsjednik Udruge hrvatskih uzgajatelja strukturnih golubova i predsjednik Kluba uzgajatelja paunaša gospodin Božidar Špoljarić. Za predsjednika Kluba skupština je izabrala renomiranog i, našim uzgajateljima, dobro poznatog uzgajatelja paunaša gospodina Milana Brkića koji trenutno živi u Švicarskoj, za dopredsjednika gospodina Arpada Fenjevešija, a za tajnika dr. Živka Vlaškalića.

Vladimir Pavin

Osnivačka skupština kluba s gostima

• HIT VIJESTI • HIT VIJESTI • HIT VIJESTI •

Hrvatski suci i ove godine na seminaru

Josip Šimunović, Julije Toplak i Krešimir Safundžić u Sedmitzu

Europski savez je i ove godine organizirao seminar za suce ocjenjivače peradi i golubova svojih članica. Domaćin dvodnevnih seminara ovaj puta je bio Njemački savez, odnosno Udruga iz "Saske Švicarske", iz živopisnog gradića Sebnitza na granici Češke. Na seminaru su uz suce jedanaest zemalja članica (Njemačke, Francuske, Švicarske, Nizozemske, Češke, Slovačke, Mađarske, Austrije, Luxemburga i Belgije sudjelovali i Hrvatski suci. Za golubove: Julije Toplak, Josip Šimunović i Vladimir Pavin, a za perad Krešimir Safundić. Seminar se sastojao od praktičnih predavanja s

• HIT VIJESTI • HIT VIJESTI • HIT VIJESTI •

prezentacijom golubova i peradi te predavanjima i opisom eminentnih njemačkih uzgajivača i stručnjaka za pojedine pasmine, kod golubova posebno o grupi golubova boje, a drugi, teoretski dio seminara, posvećen je analizi i pojašnjenju standarda istih grupa, ali i ostalim problemima u uzgoju i izlaganju na izložbama, posebno o otvorenoj, takozvanoj A:O:C klasi. Nadajmo se da će iskustva i saznanja sa ovakvih seminara doprinjeti poboljšanju ocjenjivanja i usklađenjem kriterija ocjenjivanja s europskim standardima, jer samo tako možemo pratiti razvoj golubarstva i peradarstva te standarde koji se traže na izložbama. Stoga je i u Hrvatskoj predviđeno, prije nadolazeće izložbene sezone, održavanja seminara sudaca ocjenjivača svih grana uzgoja.

Osim službenih predavanja i sastanaka, vrijeme dvodnevног druženja s europskim kolegama iskorišteno je za prijateljske uzgajivačke razgovore, razgovore o radu našeg Saveza i stanju u uzgoju, pozive eminentnih sudaca na našu 13. državnu izložbu u Zagrebu, što su oni sa zadovoljstvom prihvatili, a naravno i za afirmativnu prezentaciju našeg Saveza. Smatram da je i ovo putovanje naših predstavnika u potpunosti, i pored problema kojih smo imali prilikom povratka zbog dva "gumi-defekta", bilo opravdano i uspješno, a putni problemi su brzo zaboravljeni, jer ih je nadjačalo zadovoljstvo obavljenog posla.

Vladimir Pavin

Za vrijeme održavanje seminara

S pozornošću sudionici prate izlaganje

• HIT VIJESTI • HIT VIJESTI • HIT VIJESTI •

Seminar sudaca engleskih gušana

Engleski Gušan uzgajatelja Zlatka Mengesa

Seminaru sudaca engleskih gušana, koji se održao 5. listopada u Leobenu u Austriji, a u organizaciji Europskog kluba uzgajivača engleskih gušana, uz suce iz osam europski zemalja članica Europskog kluba uzgajivača engleskih gušana, bili su nazočni i hrvatski suci instruktori Zlatko Menges, na čiju inicijativu je i održan seminar i Mijo Holbak. Instruktivni seminar vodio je gospodin Franz Schuster, a seminaru je bio nazočan kao gost i predsjednik Europskog saveza gospodin Urs Freiburghaus, koji je izrazio zadovoljstvom ovakvim načinom rada i brigom za unapređenjem uzgoja.

Vladimir Pavin

Brodske prevrtače na izložbi Deizisau

Naš, sada već poznati uzgajivač brodskih prevrtača i engleskih gušana gosp. Nedjelko Kesić iz Deizisau u Njemačkoj, još jednom je prezentirao Brodske prevrtače, njemačkim uzgajivačima, na izložbi mladih golubova svog maticnog kluba u Deizisau koja se održala 16. i 17. kolovoza 2003. godine. Osim što su ponovno privukli pozornost golubara i posjetitelja, Nedjeljko je priredio i "šou" u nedjelju zadnjeg dana izložbe, kad je svoje golubove pustio iz izložbene volijere i oni su odletjeli kući.

Vladimir Pavin

Nedjeljko Kesić pored volijere Brodskih prevrtača

Nedjeljkov golubarnik za Brodske prevrtače

Dobro je znati !

Uzgajatelj treba dobro poznавати ону што је главно у послу око узгоја кунића. У извјесним приликама могу се дати правила и опće упute за uspješan rad, али uspjeh ће zavisiti kako se она i gdje primjenjuju, jer ista pravila ne mogu piti prikladna za sve sisteme držanja i uzgoja kunića. Uzgajatelj treba poznавати своје životinje, njihove osobine, ponašanja i sklonosti, što im dogovara, a što ne odgovara. Kunići znatno variraju u temperamentu, ali i spremno reagiraju na ljubazan postupak. Ako se s njima postupa mirno i

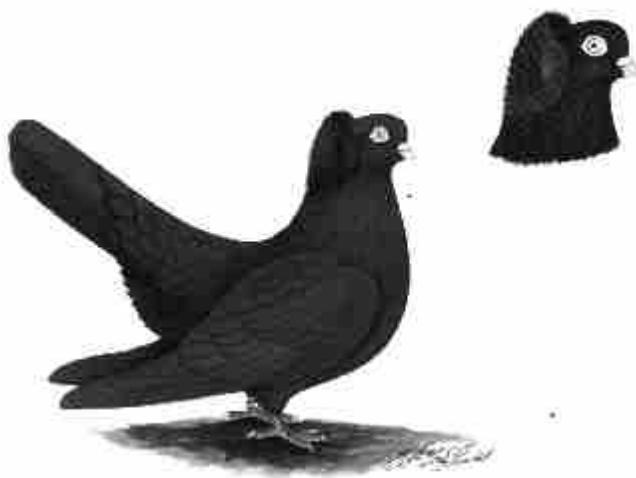
obazrivo, kunići će u većini slučajeva biti mirni i pitomi. Dok su neke pasmine vrlo poslušne, druge su više plašljive nego poslušne, a neke naginju prema opakostima i mogu postati agresivne. Na ponašanje životinja može utjecati skučenost prostora, nedostatak hrane ili vode, loša ventilacija, grub postupak i drugi psihički utjecaji. Kad se ulazi u kuničnjak, treba to učiniti tiho, uz prethodno upozorenje tihim glasom. Poznati glas uzgajatelja upozorava kuniće da se ne preplaše. I druge osobe trebaju to činiti prilikom ulaska u

kuničnjak. Buka, preglasna djeca, iznenadni ulazak nepoznatih osoba i životinja obično preplaše kuniće pa oni trče po kavezima i ozljeđuju se, a prestrašene ženke uskaču u grijezda i ozljeđuju mladunčad u njima.

Korišteni zapisi gosp. Josipa

Bednjačića
Branko Lončar

Zagrebački prevrtaci kroz povijest

Zagrebački prevrtac rukom predsjednika EE-komisije za standarde
Jean Luis Frindela

Još davne 1915. godine poznati zagrebački golubar Josip Miškec uzgajao je prevrtace s karakteristikama današnjih golubova, ali je imao i primjerke bez kape, koji se također mogu,

kod pojedinih uzgajivača, naći i danas. Prvi standard nastao je 1920. godine, a najpoznatiji uzgajivaci tog vremena bili su Srećko Banovac, Ferdo Vozap i Drago Volter.

Sedamdesetih godina je u Zagrebu bilo 56 registriranih uzgajivača zagrebačkog prevrtaca, broj koji je danas ponovno smanjen, ali se na sreću, uzgoj proširio na sve krajeve Republike Hrvatske, tako da ga danas imamo u čitavoj Slavoniji, posebno u Virovitici, cijeloj sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Istri i Dalmaciji. Posebnu ulogu u unapređenju uzgoja, registraciji svih uzgajivača, kao i omasovljenje uzgoja tog prekrasnog goluba, posebno sada kad će podstreh sigurno dati i saznanje da je priznat od strane Europskog saveza, trebao bi odigrati nedavno osnovani Klub uzgajivača zagrebačkih prevrtaca.

Vladimir Pavlin

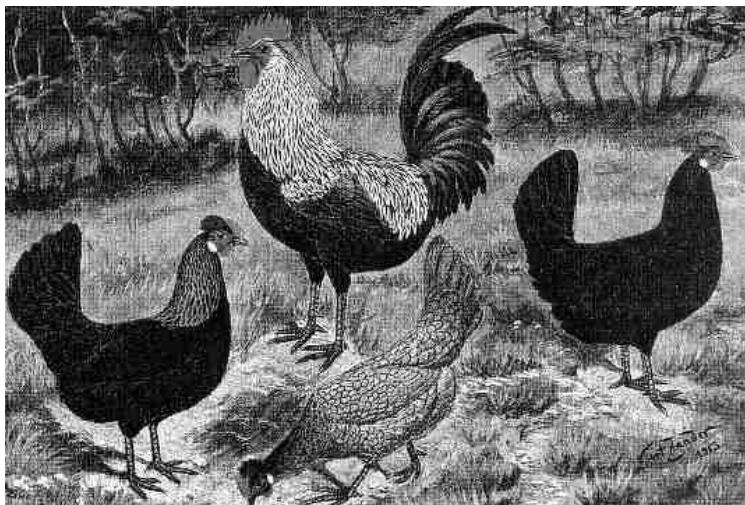
• JESTE LI ZNALI • JESTE LI ZNALI •

Dalmatinska kokoš

Dalmatinska kokoš, u Evropi poznata još početkom devetnaestog stoljeća, prema pisanju uglednog njemačkog časopisa Geflügel -Börse broj 4 od 2001. godine izumrla je kokoš. To je poludivlja, prekrasnog eksterijera, kokoš koja je živjela u dalmatinskom kršu.

Međutim sve indicije govore da se kokoši takovog opisa još mogu naći u dalmatinskom kršu i vrijetni članovi udruge iz Solina pokušavaju pronaći i spasiti je od potpunog nestanka. Već sada imaju nekoliko primjeraka koje odgovaraju opisima i vjerujem da će se uskoro, potomstvo tih kokoši pojaviti na našim izložbama. U ovu akciju trebali bi se uključiti i uzgajivači peradi iz kontinentalne Hrvatske kako bi ovu kokoš vratili iz zaborava i sačuvali od izumiranja.

Vladimir Pavin

Dalmatinska kokoš iz 1914. god. u knjizi za Austriju i ponudavske zemlje

• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

Branko Miškovsky-uzgajivač pomerankih gušana Dugogodišnjim radom do vrhunske kvalitete

Prilikom posjeta brojnim izložbama posebno su mi se dopali pomeranski gušani vlasnika Branka Miškovskog iz Đakova! Gušani su bili jako dobro pripremljeni za izložbu, prekrasne guše, skladnog tijela, bogate gače,... Već dugih 14. godina užgaja samo pomeranske gušane i svojim iskustvom i znanjem ostavio je dubok trag u uzgoju ove pasmine u Hrvatskoj! Brankovi gušani većinu dana provode slobodno izvan ogradijene volijere! -Gosp. Miškovsky kad ste prvi put otkrili svoju ljubav

prema golubovima?

-Još '86. godine kao dječak nabavio sam prve golubove.

-Koju ste pasminu prvu nabavili i od kojeg užgajivača?

Prvi mi je par rasnih golubova bio par Engleskih velikih gušana i to bijele boje, a nabavio sam ih od pokojnog gosp. Stjepana Vukovića.

-Tko Vas je savjetovao kako treba sa golubovima?

Veliki trag u mom užgajanju ostavio je također pokojni gosp. Vuković.

-Kad ste nabavili prve pomeranske gušane i od kojeg vlasnika?

Prve pomeranske gušane nabavio sam još '89. godine od pokojnog gosp. V. M. Kolića!

-Što Vam se posebno dopalo kod pomeranskih gušana?

Njegov karakter, skladnost tijela, guša, mirna pasmina golubova i jako pitoma!

-Koliko sad pari gušana imate u svom jatu?

Deset pari!

• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

-Odakle potječu Vaši gušane?

Nabavlja sam pojedine primjerke iz Austrije i Njemačke,a ostali potječu od uzgajatelja iz Hrvatske!

-Koje boje Vi zastupate?

Prvenstveno plave,ali u skoroj budućnosti planiram nabaviti i crne gušane!

-Koje golubove Vi koristite kao dadilje?

U glavnom križani kokošasti golubovi!

-Na par Vaših gušana koliko imate pari dadilja?

Omjer mi se kreće 1:4 u korist dadilja!

-Dali sparujete svoje golubove u krvnom srodstvu?

Povremeno znam spariti golubove i u krvnom srodstvu,da bi postigao neku od pozitivnih karakteristika.

-Koliko mlađih golubova izlezete godišnje?

Oko 30-tak komada mlađih godišnje!

-Od koliko mlađih dobijete vrhunsku kvalitetu?

Od deset golubova koliko se izležu dva budu vrhunske kvalitete!

-Dali preko zimske stanke rasparujete mužjake od ženki?

Obavezno ih rasparujem već u 6.mjesecu, a sparujem ih u 2.mjesecu,tako da mi sezona leženja traje samo 4.mjeseca!

-Gdje nabavljate nove golubove radi osvježavanja krvi?

Nabavljam po međunarodnim izložbama u Njemačkoj i Austriji!

-Koje ste rezultate postizali sa svojim pomeranskim gušanima?

Postizao sam šampiona na državnim i lokalnim izložbama po cijeloj Hrvatskoj!

-Kako je stanje po Vašem mišljenju pomeranskih gušana u Hrvatskoj?

Branko Miškovsky sa svojim golubovima

Sa pomeranskim gušanima u Hrvatskoj treba još puno raditi! Treba postići još veću kvalitetu da bi se postigao traženi standard pomeranskog gušana!

-Koje su to greške na kojima treba raditi?

Treba poboljšati noge,gaće i butove.Treba skratiti rep,a poboljšati prednjicu golubova.

-Kako pripremate gušane za izložbu?

Počinjem ih pripremati jedan mjesec prije izložbi! Stavljam ih u izložbene kaveze po par dana da se naviknu na kaveze i na posjetitelje.Za to vrijeme dajem im malo jaču hranu i bogatiju vitaminima i mineralima.

-Kako se brinete o zdravstvenom stanju Vaših golubova?

Redovito cijepim svake godine svoje golubove i dajem preventivu lijekova u vodu i hranu,a svakih tjedan dana dobiju u vodu minerale i vitamine.

-Sa čime hrانite gušane?

Kupujem već smiješanu hranu za gušane od poznate firme Versele-lage!

Branko Miškovsky sa plavim pomerancem

-Što bi ste preporučili budućim uzgajivačima?

Da nabavljaju golubove od poznatih uzgajivača koji imaju zapažene rezultate.I nije bitan kvantitet,već kvalitet!

-I na kraju bi Vam se htio zahvaliti zahvalit na razgovoru i želim vam puno uspjeha u budućem uzgoju! Hvala također i želim vam puno uspjeha u radu Biltena!

Krešimir Bošković

• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

U posjeti poznatom uzgajatelju američkih kingova

Gosti Laszla Kovacsa

Predsjednik Mađarskog king kluba, gosp., Laszlo Kovacs organizirao je druženje poznatih uzgajatelja kingova iz Mađarske, Hrvatske i Vojvodine, u svom domu, u rodnom mjestu Dabašu, gdje i danas živi. Tamo se okupilo četrdesetak uzgajatelja. Iz Hrvatske su bili pozvani Josip Šimunović, Slavko Kalamiza, Julije Toplak i Stipo Mijatov.

Poslije pozdravnog govora i osvrta na rad King kluba Mađarske, čiji je predsjednik, vrijeme koje je brzo protjecalo, proveli smo, uz bogat meni jela i pića koje je kao dobar domaćin pripremio, u druženju i razmjeni iskustava te ogledu uzgojnih grla. Gospodin Laszlo Kovacs rođen je 1964. godine, a uzgojem kingova počeo je prije jedanaest godina koje je nabavio od Sandora Kovacsa. Od tada je izgradio oko 200 kvadratnih metara golubarnika (osim kingova uzgaja i druge pasmine). U matičnom jatu drži 30 pari kingova i to u crnoj boji, andaluz i nešto ostalih boja. Direktno od uzgajatelja iz Amerike osvježava krv i to samo s provjerениm i

ocjenjenim grlima od poznatih američkih uzgajatelja. Uzgaja golubove i u volijerama i u boksovima svaki par posebno. Kao dadilje koristi golubove listonoše.

Pošto je po zanimanju soboslikar poduzetnik, drži i poljoprivrednu apoteku, tako da golubovi imaju vrhunsku prehranu i vitaminsko mineralne dodatke.

U relativno kratkom periodu uzgoja kingova postigao je veliki uspjeh: šampion Europe u Brnu, šampion u Sekesfehervaru (crni mužjak), šampion u Otveny (crni mužjak), koji je ujedno bio i drugi golub po kvaliteti od svih izloženih golubova prema prosudbi suca iz Amerike)

Kao predsjednik King klub Mađarske, a kandidirati će se i na idućim izborima za predsjednika, želja mu je da King klub nastavi uspješno raditi, da dolaze poznati suci iz Amerike, da se proširi i poveća članstvo (u Mađarskom king klubu ima članova iz Slovačke, Češke, Vojvodine, Rumunjske i Hrvatske - 7 članova). Osobna mu je želja da se uzgoj kingova u crnoj boji proširi, a osobno da postigne bolje rezultate i sa andaluz i grizli bojom.

Savjetuje i preporuča uzgajateljima da odlaze na velike izložbe, pogotovo gdje sude američki, neutralni suci te da uvažavaju njihovo mišljenje i

Domaćin s hrvatskim uzgajivačima

Laszlo Kovacs u svom golubarniku

usmjeravaju uzgoj u tom smjeru. Zaželio je puno uspjeha u uzgoju kingova u Hrvatskoj i uspjeh na izložbama.

Josip Šimunović i Stipo Mijatov

Posjet uzornom uzgajivaču

Jedno subotnje poslijepodne, odlučio sam posjetiti poznatog uzgajivača golubova maltezera.

Put nije bio dug pa sam sa zadovoljstvom brzo stigao na odredište.

Gospodin Damir Takač, rođen u Osijeku 1962. godine., još kao mali dječarac maštalo je, dok je gledao golubove kako visoko lete, kako će i on jednog dana imati svoje golubove. San svakoga uzgajivača je vidjeti prve podmlatke izležene u svom golubarniku. Damir je nabavio prve golubove listonoše i počeo 1976. godine s njihovim uzgojem od kada je i član listonošarskog društva. Početak rata donio je i preokret u njegovom životu. Dosta njegovih ljubimaca je nestalo i moralо se krenuti iz početka. Gospodin Takač 1991. godine pristupa udruzi Osijek i posvećuje se uzgoju maltezera koji su postali njegova glavna preokupacija. Od tada Damir niže samo uspjehe u uzgoju tog zahtjevnog goluba. Danas Damir

u svom golubarniku ima oko 60 do 70 ovih prekrasnih i vrlo zanimljivih golubova.

Na dosadašnjim izložbama osvojio je niz nagrada i priznanja. Prvo priznanje za uzgoj maltezera dobio je na izložbi u Đakovu, dok je prvu diplomu dobio još 1977. godine u Čepinu. Gospodin Takač redovito sudjeluje na državnim izložbama gdje od 1988. god. pa do danas redovito i na šampionske golubove.

Da bi se postigao ovakav uspjeh, potrebno je puno truda i rada, a mišljenja sam da bi svaki ozbiljan uzgajivač golubova morao posjedovati ovo što sam ja vodio i nalazi se na priloženim fotografijama.

Još me više zadivilo što sam video lijepo uređen golubinjak, velik, prostran s ispuštanjem golubova na travnatu površinu, zatim poseban dio u staklu, gdje Damir svoje ljubimce "mjeri" i kako kaže prešao je granicu visine od 40 cm, što je i trebao biti san svakog uzgajivača maltezera.

Sada se intenzivno priprema za državnu izložbu, jer je izazov još veći, kako kaže, jer njegova Udruga je organizator državne izložbe pa se mora još bolje dokazati u uzgoju.

Gosp. Takač je i inicijator održavanja "specijalki maltezera" u okviru izložbe njegove u Osijeku. Posebno raduje što se sve više eksponata maltezera javlja na svakoj slijedećoj izložbi, a to nije ni čudo, jer u Slavoniji i Baranji ima oko dvadesetak uzgajivača maltezera, dok u cijeloj Hrvatskoj ima oko tridesetak uzgajivača ovog vrlo zahtjevnog goluba.

Rastao sam se od gosp. Takača s dogовором да ћемо се видjetи на државној излоžби у Осијеку и тамо поприћати о свим дојмовима с излоžбе, а до тада га остављам да уžива са svojim ljubimcima maltezerima

Zvonko Sušenka

• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

Maltezer dominatno crveni

Damir Takać u svom golubarniku

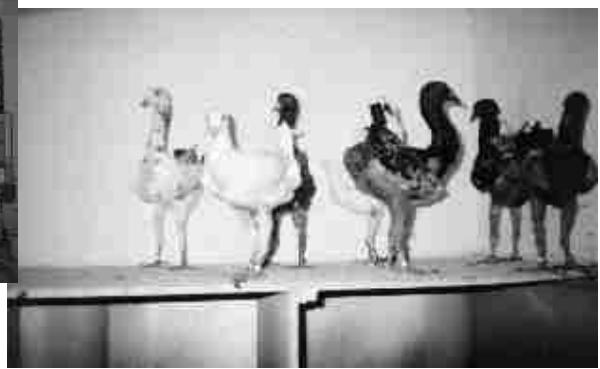
Golubarnik s volijerama uzgajivača Damira Takaća

Mladi Maltezer

Priručna apoteka Damira Takaća

Ovogodišnji Maltezeri

KINESKI GOLUB

Idealni crtež Kinskog goluba

Kineski golub potjeće iz sjeverno afričko-španjolskog rasnog kruga galebića. Sredinom 19-tog stoljeća dospio je u Njemačku. S Kinom nema nikakve veze. Vjerovatnije je da se zbog ukusa onog vremena kada je smatrano da se čaru novog ili stranog treba dati što je moguće egzotičnije ime. Slijedećih stoljeća brinuli su se njemački i skandinavski uzgajivači prvenstveno za uzgoj novih boja. Posebno društvo uzgajivača kineskih golubova osnovano je 1942. godine u Njemačkoj.

Kineski golub se predstavlja sa kratkim širokoprsnim i nisko postavljenim tijelom i mekanim i raskošnim perjem. Oblik glave je lagano podignut, ali pri tom nije uzak kao kod poljskog goluba. Čelo je dobro popunjeno. Oči su kod bijelih, štitastih i obojenih repova tamne. Kod drugih boja narandžasta do crvene. Rub očiju je gladak i slabo razvijen. Njegova boja odgovara boji perja. Crveni rub predstavlja veliku grešku. Srednje dug i širok kljun je poželjan i on je svijetao do taman. Mora odgovarati boji perja. Relativno kratak je vrat. On je u skladu sa što je moguće širim prsima. Grkljan je sa jednim dobro razvijenim podbratkom. Prsa su vrlo široka jer čitava struktura

samo kod njih dolazi do izražaja. Kratak je i stražnji dio. Široka su leđa i krilna pera koja čvrsto priležu uz tijelo. Treba obratiti pažnju na ispravan oblik repa. Kratke noge stoje široko i nemaju perja.

Bitna karakteristika kineskog goluba je struktura perja koja tim životinjama sveukupno daje dojam izabranosti. Ona se sastoji iz okovratnika, grivne, jastučića, razdjeljka, pokrivača, kitica i gaćica. Okovratnik-zaokružuje gornji vrat do ispod očiju. Gusta što je moguće veća pera trebaju dobro prilijegati, a na prednjoj strani vrata biti jasno zatvorena i nazad glatko prelaziti u grivnu. Jastučić-se sastoji iz dugih mekih i širokih pera koja su uperena na gore i na stranu. Zbog mekih pera jastučić izgleda bogato ispunjen. Sprijeda je bez rupa izvanredno širok, a odvojen je razdjeljkom. Kada se gleda sa strane primjećuje se da je visoko savijen, da dopire do okovratnika i prekriva vrat sprijeda i sa strane. Jastučić mora biti raskošan da prelazi čak i pregib krila.

Razdjeljak-razdvaja kao što je spomenuto jastučić od strukture trbušnog perja. On prolazi što je moguće niže i dopire od pregiba do pregiba krila u potpuno ravnoj horizontalnoj liniji. Pera prekrivača na stranama između

Kineski golub žuti-bijelo štitasti razdjeljka i gaćica idu horizontalno prema van i prekrivaju pregib krila.

Kitica-savijena ili nakriviljena pera na ramenima spadaju u atribute rase, ali nisu neophodne.

Gaćice-nasuprot kiticama vrlo su važne. Sačinjene su od bogato razvijenih labavih pera i daleko izbačenih grmića perja ispred butina.

Priznate boje su: bijela, crna, plava, kovano plava, mlječno plava, mlječno plava kovana, crvena, crveno kovana, crveno mlječna, žuta, žuto kovana, žuto mlječna, trula (koju bi bilo bolje zvati tigrasta), štitasta (sa obojenim štitom), bijelo štitasta i obojenim repom u svim bojama. Sve boje trebaju biti čiste i što je moguće intenzivnije. Trake i tamne mrlje kod kovano plavih su čisto crne.

Tipična obilježja rase su: tijelo, struktura, obilježja glave, boja i izgled.

Kineski golub može se pouzdano ocijeniti samo dok miruje. Uzgoj i održavanje kineskog goluba ne predstavlja problem. Za uzgoj mlađih životinja nisu potrebni golubovi dadilje. Interes uzgajivača za tog rasnog goluba je zadovoljavajući. Rjeđe boje zahtijevaju još uvijek izvjestan trud uzgajivača.

Mihajlo Klobučar

Kineski golub plavo-kovani

• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

UPOZNAJMO DOBROG UZGAJIVAČA I SUCA OCJENIVAČA AMERIČKOG KINGA IZ MAĐARSKE

Šandor Kovač pored svojih trofeja

Podsjetio bi se na uzgajivača i suca ocjenjivača američkih kingova iz Mađarske Kovača Šandora iz Dabaša koji je svojom nesebičnošću došao ocjenjivati našu king specijalku "Nedelišće"- na svoj trošak. Ujedno i prvi sudac specijalist uzgoja Američkog Kinga priznat u cijeloj Europi, kod nas kao ocjenjivač specijalke. Do danas to je bila najbolja specijalka Američkog Kinga po broju exponata i po broju prisutnih uzgajivača iz Hrvatske, Slovenije i Mađarske.

Gospodin Kovač Šandor je uzorni uzgajivač Američkih Kingova koji od smog početka uzgoja kinga, nabavljao kingove direkno iz Amerike, a to je već 25 godina. Jedan od najvećih uzgajivača Kingova u bijeloj, plavoj i žutoj boji.

Posjeduje Kingove od 4 najbolja uzgajivača iz Amerike(John Schroeder, Juan Gomez, Charles Bacon, Dick Eberts). A u plavoj boji ne nadmašeni su golubovi (Paolo Dicandia, Bill Harrison, Vince Delilvo). Crvena boja je

njegova stara ljubav jer prije kingova je uzgajao Štrasere u crvenoj boji. Komentar Bill Harrison-a na ocjenjivanju Kingova u Szekesfehervaru 2002 o crvenom mlađom mužjaku od gospodina Kovača Šandora "ovo je najtipičniji primjerak izrazito široke glave, vrata, dobrog tijela i stasa". Uglavnom svaki uzgajivač koji se bavi uzgojem Američkog Kinga bio je barem jedanput u posjetu uzgajivačnicima gospodina Šandora. Samo ovdje se može vidjeti najveći broj orginalnih golubova iz američkog uzgoja u plavoj, bijeloj, crvenoj, žutoj, grizzle boji.

Napomenuo bih da prve tajne o pripremi golubova za izložbu i o samoj dresuri, sam doznao od gospodina Šandora.

King je izložbeni golub koji svojim mirnim karakterom, gracioznim držanjem i ukočenim stavom pokazuje svoju pravu vrijednost i vrlinu izložbenog kinga. S v a k i g o l u b u uzgajivačni Šandora barem jednom je u ruci uzgajivača

King plavi 0-1

t o k o m d a n a . S a m i m pojavljanjem gospodina Šandora golubovi sami bez straha prilaze prema njemu u želji za kontaktom sa svojim uzgajivačom, kojeg smatraju svojim članom. U njegovoј primačoj sobi sve je puno pahara, slika i suvenira iz uzgoja Kinga i Štrasera. Njemu najdraže priznanje je titula majstora za 2002 godinu i pehar za šampiona starog mužjaka za

King plavi 1-0

King plavi 0-1

• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

2002. godinu od ocjenivača Bill Harissona iz amerike. Stari bjeli mužjak je bio uzgoj gospodina Šandora star 3 godine direkni potomak Schreder linije, a sin od tog goluba nalazi se u uzgoju autora ovog teksta.

I ove godine je gospodin Kovač Šandor i Laszlo bili u Americi na nacionalnoj izložbi Kingova. Odakle je gospodin Šandor donio 14 komada kingova sa izložbe, uglavnom svi šampioni boja.

Možemo reći da gospodin Kovač Šandor sa vitalnošću i upornošću, znanjem i kvalitetom uzgoja će i dalje postizati lijepе uspjehe, a njegovi Američki Kingovi oduševljavati nas i uzgajivače.

Robert Košak i Šandor Kovač

Toplak Julije

• PERADARSTVO • PERADARSTVO •

Posavska kukmasta kokoš

Par Posavskih kukmasti kokoši

Dilema je, dali je ova kokoš pasmina u razvoju ili pasmina u obnavljanju, odnosno u usvajanju. Obzirom da ovakva kokoš na ovim prostorima postoji

takoreći od pamтивjeka, možda je bolje reći pasmina u usvajanju. Jasno je da je i prije odluke Udruge "Mali uzgajivač" iz Dugog Sela za selekciju i

kontrolirani uzgoj s odgovarajućim standardom, ta kokoš postojala u raznim oblicima, bojama i veličini. Ime posavska kukmasta kokoš dobila je stoga što su je uzgajivači zapazili i nabavili na prostoru Posavine od Ivanje Reke do Siska i Ivanić Grada. To ne znači da se uzgajala ili se i danas uzgaja samo na tom prostoru. Zapaženo je da takovih kokoši ima u Zagorju, Međimurju, Podravini...

Udruga "Mali uzgajivač" iz Dugog Sela osnovala je početkom 1999. godine sekciju "Posavska kukmasta kokoš" i trenutno ima petnaest uzgajivača. Također tijekom četiri godine dosta primjeraka (pilića i odraslih) je rasprostranjeno kod zainteresiranih uzgajivača u Slavoniji, Dalmaciji i Istri.

• PERADARSTVO • PERADARSTVO •

Posavska kukmasta kokoš ima radni standard po kojemu je ocjenjivana na izložbama, na kojima je izlagana svake izložbene sezone. Karakteristike su vidljive iz standarda, ali potrebno je reći nešto nevezano uz standard. Ova kokoš je dobra nesilica, vrlo ukusnog mesa, pogotovo za pileće i kokošje juhe. Nije pogodna za farmski uzgoj, već onako kako je i do sada u z g a j a n a s e o s k i m gospodarstvima.

Odluka udruge "Mali uzgajivač" za selekcijom pokazala se vrlo brzo kao dobra, jer već na prvim izložbama i nakon objavlјivanja članka u medijima, javili su se uzgajivači iz raznih područja i

nabavili određeni broj primjeraka. Također je uspostavljena suradnja s Hrvatskim stočarskim selekcijskim centrom, Veterinarskim i Agronomskim fakultetom i Županijskom službom za stočarstvo. To je rezultiralo izlaganjem na Bjelovarskom sajmu pod pokroviteljstvom Selekcijskog centra.

Možemo također reći da je kao znatni doprinos rasprostranjenju posavske kukmaste kokoši bila donacija jaja za Lonjsko Polje. Posebna zahvala za organizaciju ove sekcije gospodinu Šandoru Horvathu, autoru knjiga "Hrvatske baštine pasmine" i

"Staro blago novi sjaj". Ovom prilikom predlažemo Hrvatskom savezu udruga uzgajatelja malih životinja, odboru za domaće pasmine da pokuša pronaći uzgajivače, a udruga "Mali uzgajivač" će donirati određeni broj jaja u proljeće 2004. godine. Napominjem da potencijalni uzgajivači ovo ne trebaju uzeti kao nekakvu priliku za "biznis", jer to je uzgoj bez profita.

Prošle godine održana je prva smotra posavske kukmaste kokoši, a ove godine druga, 14. rujna, kojom prigodom je održana i sjednica izvršnog odbora Hrvatskog saveza u Dugom Selu.

Ivan Štaba

Orpington

Orpington kokoš potječe iz Engleske iz Orpingtona (po kojem je dobila ime) u oblasti Kent.

Orpington je zdepasta, velika kokoš sa rastresitim perjem, koje joj daje naročito krupan izgled. U odnosu na tijelo ova kokoš ima kratke noge, koje su potpuno gole. Po prirodi je mirne naravi, te je nalazimo u više boja. Kod nas se ova vrsta kokoši najviše nalazi u žutoj boji.

Orpington je višenamjenska gospodarska kokoš, koja zadovoljava visoke standarde kako po nesivosti jaja tako i po mesu. Brzo raste i može se toviti. Orpington je bujnog rasti, koja označava značajnu veličinu i oblik kocke sa svih strana, tako da su tjelesna visina, tjelesna širina i tjelesna visina skoro jednake. Jake su po građi i niskog rasta, ne previše opuštenog perja. Što se tiče karakteristika kokoši treba napomenuti da je u odnosu na tijelo glava mala, a u zadnjem dijelu primjetno šira. Kljun je kratak, jak i malo savijen. Kod

tamne vrste boja kljuna je crna, a kod svjetlijih svjetlijih. Krijesta je srednje veličine, jednostavna i mesnato nazubljena. Postoji i vrsta sa ružičastom krijestom, no takvi primjerici su rijedi. Kod kokoši su podušnjaci crveni i zaobljeni, dok su kod kokota malo izduženi. Podbradnjaci su crveni, široki, srednje dužine i zaobljeni. Vrat je obilno pokriven perjem, pun i širok. Prsa su široka, jako izbočena i zaobljena. Leđa su široka i kratka. Krila su mala i lijepo uz tijelo priljubljena. Rep je kratak, ali bujan s karakterističnim savijanjem srpova. Bedra su krtatka i mesnata. Noge su niske kod tamnih vrsta, skoro crne sa sivim noktima. Perje je rastresito s odsjajem. Težina kokota se kreće do 5 kilograma, dok je težina kokoši do 4 kilograma.

Što se tiče karakteristike kokota treba napomenuti da je trup veliki, masivan, širok i nizak. Vrat je srednje dug i malo nagnut. Leđa su široka iz jako razvijenih ramena, te linija vrat-trup-rep sačinjava izravan luk. Ramena su jako razvijena i široka. Krilca su

mala tjelesno priljubljena. Sedlo je bogato perjem te se prema repu široko polako diže. Rep je kratak, jako širok zbog punog sedla. Prsa su niska i široka kao i trbuš koji je uz to pun, te nizak sa bogatim perjem. Greben je jednostavan uspravno postavljen, nizak s 4 do 5 jednakomjernih zubača. Kljun je jak i malo savijen, stopala su srednje duga bez perja. Prsti su srednje dugi i dobro rastvoreni. Perje puno, široko i dosta meko.

Veličina prstena u kokotu je 24, a u kokoši 22mm.

Miljenko Jerneić

Orpington 1-0 crveni

Crvenokljuni labud - Cygnus olor

Crvenokljuni labud u jezeru

Budući da je primjećeno da postoje uzgajivači labudova u raznim bojama, a i sam sam među njima te željan dosta podataka, nisam želio truda da posjetim gospodina Andriju Lesingera, zoološkog preparatora, dermoplastičara i konzervatora iz Nedelišća. Prije svega, zahvalio bih mu na podacima koje je ustupio i koristeći njegovo ogromno i neiscrpno iskustvo s ciljem da dio toga bude i u našem biltenu.

Ova neopisivo lijepa i velika ptica, u duljinu mjeri oko 150 cm. Raskriljena mjeri oko 240 cm, a teži 6 do 12 kg.

RASPROSTRANJENOST: Irska, Engleska, južni dio Švedske, Danska i Njemačka, kao i ušća rijeka koje ulijevaju u Crno i Kaspijsko more.

Gospodin Lesinger je prve podatke o kratkotrajnom boravku labudova u Međimurju zabilježio 1950. godine. U Hrvatsku su do 1987. godine dolijetali samo za jakih zima, kada bi ih niske

temperature i led natjerali prema jugu. Tu su ostajali koji dan ili sat te produžili dalje prema jugu ako bi se i tu vode do kraja zaledile. Pred zimu 1987. godine spustilo se jato od 46 crvenokljunih labudova na "jezero" HE akumulacija kod sela Gornji Kuršanec (Međimurska županija). Tu su ostali zimovati. Ponekad bi preletjeli oko 8 km uzvodno na HE Varaždin i vratili se.

Početkom veljače 1988. godine 44 labuda vratio se otkuda su i doletjeli, a jedan je par ostao (prvi put u Hrvatskoj) gnijezditi blizu sela Gornji Kuršanec. Odgojili su 4 mlada labuda.

Svake slijedeće godine u Međimurskoj županiji i dijelom susjednoj Varaždinskoj županiji, broj labudova se povećavao, kako na zimovanju, tako i na gniježđenju. U razdoblju 1988. - 1999. godine broj crvenokljunih labudova na zimovanju bio je već 595 primjeraka, što je najsigurniji broj koji je dobiven prateći kretanje labudova kroz cijelu

zimu.

1989. godine na vodama Međimurske i dijelom Varaždinske županije bilo je na gniježđenju 18 parova labudova, 3 su gnijezda propala, a od ostalih se izleglo preko 50 mladih.

Na zimovanju 1999. - 2000. godine bilo ih je na istim vodama za 80 - 100 manje, jer su se zbog nezaleđenih voda razišli po manjim ribnjacima, rukavcima rijeke Drave i Mure i šljunčarama. Na gniježđenju je bilo preko 20 parova i 4 su gnijezda propala, a ukupno se izleglo preko 60 mladih labudova.

Crvenokljuni labudovi pomalo se i sve više šire prema jugu Hrvatske, kako na zimovanju tako i na gniježđenju (iako znatno rjeđe). Parovi koji su se jednom gnijezdili ostali su naše stanarice.

ŽIVOTNI PROSTOR: mirne i sporo tekuće, biljem obrasle plitke vode, skitalice.

PREHRANA: u prirodi se hrane biljnom hranom i sjemenjem. Možemo ih hraniti sjemenjem kukuruza, pšenicom i kruhom. U literaturi piše da se hrane kukcima, sitnim crvolikim životinjicama i malim ribicama. Gospodin Andrija Lesinger je mnogo puta labudovima pokušavao u svim prilikama nuditi male ribice, ali nikada nijedan nije htio uzeti ribicu u kljun.

RAZMNOŽAVANJE: za gnijezdo najradije izabire manji otočić ili teško pristupačnu obalu, dosta obraslu raznim biljem. Gnijezdo gradi ženka od raznog bilja, koje donosi mužjak. Visina gnijezda je 50 - 60 cm, a iznutra ga obloži vlastitim perjem. Ženke snesu obično 2-7 jaja, ali ima i

• PERADARSTVO • PERADARSTVO •

iznimaka. Na jajima ženka sjedi 28-36 dana. Mladi mogu biti različito obojeni, od posve bijele boje do svjetlo i tamno smeđih. Mužjak obično gniazdo samo čuva. Nepoželjne goste - pse, lisice ili ljude napada, udara krilima, a udarci mogu biti vrlo ozbiljni.

Čovjeka koji se pokuša približiti gniazdu, ako je i na čamcu, labud napada i iz zraka, udarajući ga krilima. Odraslim čovjeku može slomiti rebra. Za mlađe se brinu oba roditelja. Neki se mlađi osamostale već za 130 dana i napuštaju roditelje. Drugi mlađi ostaju pak uz roditelje cijelu zimu, kada sami napuste roditelje ili ih roditelji, kada se približi vrijeme novog gniažđenja, rastjeraju.

MIGRACIJA: do danas je gospodin Lesinger markirao (prstenovaо) preko 570 crvenokljunih labudova u Međimurskoj i malim dijelom u Varaždinskoj županiji. Mnogi su ti labudovi pronađeni, a prstenovi očitani u stranim državama, kao Češkoj, Slovačkoj, Poljskoj, Mađarskoj, Austriji. Njemačkoj i Sloveniji, ali i u raznim dijelovima Hrvatske. Isto tako je očitao velik broj podataka sa prstenova stranih prstenovačkih centara iz spomenutih država. Doda li se da su manjim dijelom prstenovali labudove i drugi suradnici naše prstenovačke centrale i očitavali podatke na prstenovima stranih centara, onda je taj broj i veći.

Lako je shvatiti da se pomoću tolikog broja prstenovanih labudova može vrlo lijepo pratiti kretanje tih ptica, ali i prikupljati razne druge podatke o njihovom životu.

IZVORI SPOMENUTIH

PODATAKA: Podaci sа spomenutih područja su vlastiti gospodina Lesingera. Prve podatke iz prirode o labudovima zabilježio je 1950. godine kada su se spustili na nezaleđeni dio rijeke Mure kod sela Goričan, pred kraj mjeseca listopada. Ostali su nekoliko sati i odletjeli prema jugu. Taj susret sa crvenokljunim labudovima doživio je kao u snu kojeg se i danas sjeća do najsitnijeg detalja. Od tada m а r l j i v o s a k u p l j a o crvenokljunim labudovima, što pisalicom, što foto-kino i video-opremom i još nije prestao.

REZULTATI: osim napisanog u dokumentaciji o crvenokljunim labudovima, danas ima preko 800 različitih vrlo dobrih fotografija, više stotina dijapozitiva i nešto kino i video zapisa.

Svojim praćenjem i spoznajama iz života crvenokljunih labudova, može dobrim dijelom dopuniti ili posve izmijeniti mnoga postojeća

saznanja o životu tih ptica. Svaku eventualnu izjavu može i vrlo jasno i uvjerljivo dokumentirati. Također postoji u fundusu gospodina Lesingera preko 1000 vrlo dobrih snimaka koji još nigdje nisu korišteni, a imao sam ekskluzivnu prigodu pogledati ih. Vrlo zanimljiv razgovor i druženje s gospodinom Lesingerom je brzo proteklo jer je toga toliko u fundusu literature i prepariranih životinja te se stoga spremam na novi susret na prijedlog gospodina Lesingera, gdje će rado ustupiti količinu novih podataka na moje osobno zadovoljstvo, a nadam se i citatelja našega biltena.

Mogu samo reći VELIKO MU HVALA!

Boško Beram

Par crvenokljunih labudova

Minijatura s istoka

Kineska prepelica - ženka

Kineska prepelica je uvjerljivo najmanji predstavnik svoje vrste. Postojbina su joj jugoistočna Kina i Indokina. Potiče, iz donekle, tropskih krajeva, ali se dosta dobro prilagodila našem podneblju. Ukoliko zime nisu prejake možemo je držati i vani u pokrivenim volijerama.

Dužina joj je od 12 do 13 cm. Nalazimo je u više mutacija. Osim prirodne boje, treba spomenuti i cimetnu, crvenu, žutu, plavu, bjelokrilastu, bijelu i kao najrjeđu i najskuplju, crnu mutaciju. Kod kineske prepelice je izražen spolni dimorfizam, osim kod bijele i crne mutacije. Mužjaci se razlikuju od ženki po crnoj mrlji ispod brade i plavkasto crvenim prsima te jarke boje dolaze do izražaja u toku prelijepo ljubavne igre kada šire krila i skaču oko ženki.

UVJETI DRŽANJA

Ove egzotične prepelice se drže tako da svaki par bude posebno ili, kako to rade neki njemački i belgijski uzgajivači, jedan mužjak na pet ženki. Zadovoljavaju se i malim

životnim prostorom, ali je mnogo bolje držati ih u volijerama, gdje ženke u ljetnim mjesecima same izvode mlade.

Hranimo ih raznim sjemenjem koje koristimo za ishranu i drugih malih tvrdokljunih egzotičnih ptica, uz dodatak koncentrata za piliće i smjese s jajima. Tu se obavezno mora nalaziti i čisti pjesak (zbog bolje probave), a rado jedu i zelenilo i živu hranu.

Ženka snese godišnje do oko 60 jaja koja su smeđe ljušte i veličine naprstka. Ukoliko ih

držimo u volijeri i ženki napravimo zaklon od granja, tu će ona snijeti do 12 jaja i sama će izvesti piliće. Liježu se i u inkubatoru, što je već dosta komplikirano zbog posebnih uvjeta, kao što su temperatura od 38 do 39 stupnjeva i vlažnost zraka od 80 do 85 posto. Inkubacija traje 16 dana. Vrlo je zanimljivo pratiti lijeganje iz jaja, jer svi pilići izađu za nekoliko minuta i svi su odmah veoma pokretni i brzi.

NJEGAM LADUNACA

Mlade hranimo koncentratom za jednodnevne piliće ili još bolje, u koliko možemo naći, koncentratom za purice ili fazančice.

U šestom tjednu treba odvojiti mlade mužjake jer su ratoborni i zbog toga što je kod njih veoma prisutan kanibalizam. Spolnu zrelost dostižu u starosti od tri mjeseca.

Zanimljivo je spomenuti kako leže noću – leđima se naslanjuju jedna na drugu i tako se međusobno griju.

Veličina službenih prstenova je četiri milimetra.

Kod naših uzgajivača je, nažalost, ova izuzetno graciozna ptica dosta rijetka. Uglavnom je nabavljuju iz Mađarske, rjeđe iz Njemačke.

Boško Beram

Kineska prepelica - mužjak

Ukrasni fazani - Kalij fazan (nepalski)

Kalij (Nepalski) fazan - ženka

Fazani ne zahtijevaju mnogo osim velikog prostora za razmnožavanje i njihov uzgoj izgleda vrlo jednostavan.

Nakon ovih konstatacija dolazi ono "ali" vrlo važno. Nije sve jednostavno kako se to čini na prvi pogled. Da bi bili uspješni u uzgoju fazana mora se mnogo toga posložiti u isto vrijeme da bi na kraju mogli reći da smo uspjeli nešto napraviti u njihovom očuvanju.

Danas ćemo govoriti o jednom vrlo zanimljivom i nadasve živahnem fazanu kojih u prirodi ima čak devet prepoznatljivih podvrsta, a to je kalij fazan ili kako ga mi zovemo nepalski fazan pa i sam naziv nam govori o njegovom porijeklu.

OPĆENITO

Najveća grupa fazana sastoji se od jedne vrste i devet prepoznatljivih podvrsta. Kalij fazani su uglavnom šumske ptice od kojih neke vrste žive u gustim džunglama. Njihova staništa pretežno su od južnih brežuljaka Himalajskih planina i područja od Pakistana na zapadu, preko sjeverne Indije i Nepala, kroz gorje Burme.

Neke podvrste su pronađene i na jugu Bangladeša što govori o

n j i h o v o j v e l i k o j rasprostranjenosti. Ti fazani su se do sada prilagodili ljudima i promjenama koje su ljudi napravili u njihovom okolišu. Do danas ni jedna od podvrsta nije ugrožena.

Kalij fazane je općenito, moguće lako i brzo uzgojiti i ne zahtijevaju ništa posebno. Ovi fazani imaju svoju povijest, međutim počeli su biti zanemarivani od uzbunjivača i neke podvrste koje su postojale u kavezima jednostavno su nestale.

PORIJEKLO

Nepal kalij fazan potječe iz Nepala, njegovog sjevernog dijela. Ovi fazani žive u parovima i vrlo rijetko podnose više ženki. Dosta su ratoborni i treba ih odvajati od ženki.

BROJNOST

Stanje u staništu (kavezu) nepal kalij fazana je brojno, ali neke podvrste su u zabrinjavajućem stanju i rijetke su u kavezima.

OPCI IZGLED

Nepal fazan je krupan, vrlo tamno plave boje koja se preljeva na suncu, po prsima je prošaran svijetlim perjem i na početku repa. Oko očiju je velika crvena koža s jakim kljunom. Na glavi ima plavi čuperak koji nadigne pri parenju. Noge su mu vrlo jake sa velikim kandžama i jako su opasne za ubod.

LEŽENJE

Ženka snese u jednom leglu 10 do 15 jaja te na njima sjedi 24 do 25 dana, nakon čega se izlegu mali fazančići. Vrlo su otporni i ako je dobar kavez njihova majka će ih izleći i othraniti. Mladima treba davati hranu za fazane.

SMJEŠTAJ

Bilo bi poželjno da se za ovog fazana napravi polu natkrivena volijera sa travnatim dijelom i nešto manjeg grmlja. Minimalna veličina je oko 18 metara kvadratnih.

U ovom broju toliko dok ćemo za sljedeći broj prirediti nešto više o još jednoj vrsti ovih lijepih ptica, a do tada želim vam puno uspjeha u uzgoju Vaših životinja

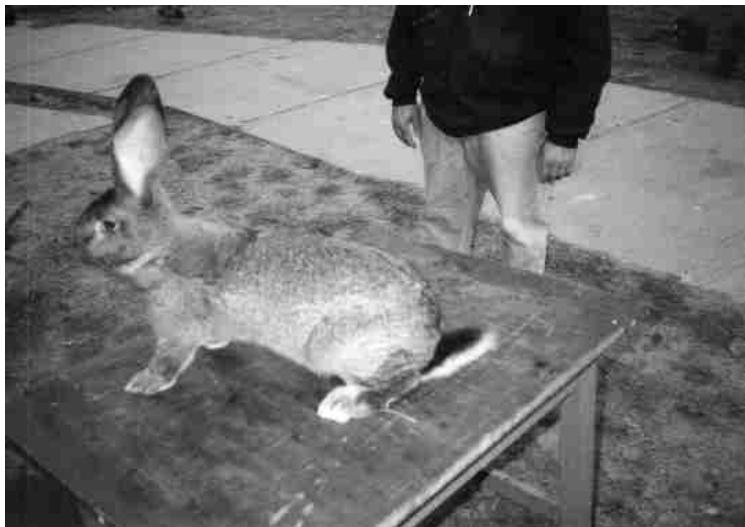
Zvonko Sušenka
Uzgajivač ukrasnih fazana

Kalij (Nepalski) fazan - mužjak

• KUNIĆARSTVO • KUNIĆARSTVO •

Uzgoj kunića (belgijski orijaš sivi i bijeli, šarac-orijaš)

Belgijski orijaš - sivi

Već dugo vremena mnogo ljudi nalazi zadovoljstvo i korist u uzgoju kunića, a u posljednje vrijeme od športskog uzgoja kunića prelazi se sve više na privredni uzgoj koji bi i kod nas trebao imati vrlo važno mjesto, a posebice u individualnoj proizvodnji. Sada kada na tržištu dolazi do pomanjkanja pojedinih vrsta mesa, isto je dosta skupo, a obiteljska su primanja vrlo mala, ljudi pristupaju sve više uzgoju kunića čije meso je po kvaliteti iznad ostalih vrsta.

Sama proizvodnja kunića za meso, ako se pravilno postavi i rukovodi, ne iziskuje mnogo vremena ni rada, čak i za fizički slabije osobe. Isto tako ne iziskuje preveliku potrošnju tvorničke hrane, jer za kunića se nađe hrane u svakom vrtu i obitelji, kao i u prirodi. Nadalje za uzgoj kunića potrebno je malo prostora i njime se može baviti i neiskusna osoba sa pretenzijom da mu je potrebno meso za prehranu. Meso kunića je vrlo hranjivo, fine je zrnate gradiće, biserasto bijele boje s tankim slojem masnog tkiva. Bogato je bjelančevinama, a posjeduje malo

kalorija i masti (1 kg mesa kunića ima svega 1952 kalorije), ali zato ima druge hranjiva tvari kao B vitamin, te mineralni fosfor i željezo. Radi većeg sadržaja bjelančevina ima i veću hranidbenu vrijednost prema drugim vrstama mesa, što je vidljivo iz tabele:

V r s t a m e s a :	v o d a
bjelančevine	masti
minerali	
KUNIĆ	67,86
25,50	2,13
4,01	
JUNETINA	62,50
18,30	18,90
0,90	
SVINJETINA	51,20
13,30	34,20
0,80	

Iz tabele ovih triju vrsta mesa vidljivo je da meso kunića ima najviše bjelančevina i minerala, a najmanje masti. Zato je isto pogodno i zdrava hrana za dijabetičare kao i za starije osobe radi lake probavljivosti. Isto se koristi kod ljudi koji imaju želučane smetnje pa se može reći

da je to "meso nad mesom" Kunić je životinja koja će u jednoj godini proizvesti deset i više puta vlastitu težinu, a uz maksimalnu iskorištenost ženki može se dobiti i 16 puta više od njezine težine s time da se kod oba slučaja izričito vodi briga o kvalitetnoj ishrani rasplodne ženke.

Za početnika je vrlo važno za koju se pasminu kunića odluči i u koju svrhu.

Vrsta kunića	max. tež. ženke
Broj okota	broj komada
tež. mlađih 3mj BELG. ORIJAŠ	
6,5-8 kg	4 puta
8 = 32	3 kg = 96 kg
SIVI_BIJELI	

ŠARAC ORIJAŠ	6-7 kg
4 puta	8 = 32
3 kg = 96	
CRNO BIJELI	

Na primjer ženka belgijskog orijaša ili orijaškog šarca u normalnim uvjetima okoti se 4 puta godišnje, othrani prosječno 8 kunića u leglu. Oni su u gnijezdu 20 do 25 dana, zatim izlaze iz kotilice i uz majčino mljeko počinju uzimati i drugu hranu. Sa 42 dana možemo ih odvojiti od ženke, a ženka ide u novi priopust. Takovi kunići po odbijanju imaju u prosjeku oko 1,2 kg, žive vase i uz posebnu ishranu (granulat-smjesa) idućih 60 dana oni narastu još 2 kg, to jest u starosti od 3,5 mjeseci u prosjeku imaju težinu žive vase oko 3,2 kg puta 8 komada je 25,60 kg. Od tih 25,60 kg, iskoristivih je 55 % što iznosi 14,8 kg čistog mesa, a uz kvalitetnu ishranu u tovu mlađih kunića još i više.

Naravno, u odgovarajućim uvjetima i raznim gospodarenjem uzgajatelja može se ranijim odbijanjem mlađih od

• KUNIĆARSTVO • KUNIĆARSTVO •

sise i ranijim pripustom ženke (33 dan) povećati broj raspolođivanja ženke u tijeku godine (6 legala) po određenom programu:

-rasplodni materijal (ženke i mužjake) treba nabaviti od poznatih uzgajatelja kunića i to od najboljih roditelja

-mladu ženku treba prvi puta pripušтati u dobi od 7 mjeseci, a da ima najmanje 6 kg težine žive vase

-mladog mužjaka prvi puta treba pripuštati u dobi 8 do 10 mjeseci - tada je on i spolno zreo.

-Posebnu pažnju treba voditi da se ženka privodi mužjaku u kavez, a nikako obrnuto

-na svakih 7 ženki treba držati po 1 mužjaka

-za početnike se preporučuje jedan mužjak na 2 - 3 ženke

-nikada ne pripuštati u ljetnim mjesecima jer su kunići u fazi linjenja i postaju prijmomeno

najmanja 1 postaju privremeno
jalovi - tada je plodnost najmanja.
-plodnost kunića naročito je dobra
od 11. do 6. mjeseca naredne
godine

-ženka se pari uz kontrolu
uzgajatelja

-kontrola bredosti obavlja se 4-6 dana nakon pripusta te ako ženka odbija mužjaka (cvili ili ga napadne) to bi mogao biti znak da je breda

-ženka nosi 31 - 33 dana - kod okotnje kunići su slijepi i goli, šestog dana dobivaju dlaku, a 9 - 14 dana progledaju.

-u leglu se ostavlja 6-8 mlađih (ovisno o broju mlijecnih bradavica ženke)9

-mužjaka koji, po vođenju evidencije, ima slab skok ili njegovo potomstvo pokazuje slab prirast treba isključiti iz rasploda i zamijeniti ga mladim mužjakom

Smještaj kunića

Obično se misli da je smještaj kunića u uzgoju jednostavna stvar. Međutim, neodgovarajući

smještaj u većini slučajeva za kunića je patnja i uzrok neuspjeha. Iako je kunić životinja sa relativno malim prohtjevima potrebno mu je pružiti smještaj koji će mu pružiti najpovoljnije uvjete razvoja. Treba voditi računa da se kunići zaštite od propuha i jakog vjetra, vlage, prevelike topline, ali da imaju dovoljno svježeg zraka i sunčevog svjetla. Nastamba kuniću treba pružiti dovoljno prostora i udobnosti te da je higijenska i da se lako čisti. Nastamba treba biti dobro isplanirana, dobro izvedena i ekonomična. Za male pasmine kunića nastamba može biti žičana, dok za velike pasmine (belg. orijaš i šarac) najbolja je nastamba s punim podom (drvnenim), otraga sa rešetkom ispod koje je limena posuda za skupljanje izmeta i mokraće. Bočne strane i plafon mogu biti žičani za sve vrste kunića. Nastambe mogu biti jednoredne, a mogu biti na dva ili tri kata.

VELIČINA KAVEZA:

Velike pasmine: visina 60 cm
 dužina 150 cm širina 80
 cm
 Srednje pasmine
 60 cm 120 cm
 60 cm Male pasmine
 60 cm 90 cm
 60 cm

Više kaveza čine jednu cjelinu i tako pokrivenе čine jednu nastambu, a isto se mogu postaviti unutar objekta bez pokrivanja.

Klima u nastambji

Klima je najvažniji činilac za stvaranje optimalnih uvjeta uzgoja. Klimu sačinjavaju temperatura i sadržaj vlage u zraku. Na klimu u nastambi utječe gustoća naseljenosti životinja te količina izmeta i urina ako se

neredovito čisti.

Temperatura u kuničnjaku

Temperatura u kuničnjaku mora biti između 10 i 20 stupnjeva, dok se kunići najbolje osjećaju pri temperaturi od 14 stupnjeva. Kunići su osjetljivi na previsoku temperaturu jer im se tada umanjuje apetit, a rasplodnim kunićima poremeti se rasplod zbog jalovih parenja. Preniske temperature opasne su za mладунце- novorođenčad zbog čega ona ugibaju. Niske temperature povećavaju utrošak hrane za održavanje tjelesne topline i umanjuju prirast.

Prozračivanje prostorije ima zadatku da dovodi svježi zrak te regulira temperaturu i vlagu. Radi dovođenja svežeg zraka i odvoda plinova (ugljicični dioksid, amonijak, sumporovodik) zrak se u prostoriji mora kontrolirano izmjenjivati.

Čišćenje i dezinfekcija

Čišćenje i higijena u nastambama za kuniće treba da je na primjerenoj visini. Kavezi se obavezno detaljno čiste svakih 14 dana. Dezinfekcija se obavlja temeljito, a najmanje 2 puta godišnje, jer se time spriječavaju bolesti. Dezinfekciju treba vršiti i na priboru za čišćenje IZOSANOM-G (klor) koji se otopi u vodi, također i na posudama za hranjenje i napajanje kunića. Nakon dezinfekcije posude treba oprati vodom. Otopinom se poliju podovi i stijenke kaveza. U slučaju pojave bolesti dobro je kaveze spaliti let-lampom na benzin.

Hranidba kunića

Hranidba kunića U uzgoju
kunića najvažnija je pravilna
ishrana, jer životinja koja nije
pravilno hranjena ne daje

• KUNIĆARSTVO • KUNIĆARSTVO •

očekivane rezultate. Dobro i pravilno hranjenje preduvjet je za održavanje dobrog zdravlja, otpornosti protiv bolesti i dobre produktivnosti kod kunića. Da bi kunići bili zdravi, da bi davali dobra i kvalitetna legla i kvalitetno meso, treba ih odmalena hraniti zdravom hranom. S obzirom na raznovrsnost hrane iz prirode kunići su biljojedi. Izvor hrane zaista je velik. Uzgajatelji uglavnom hranu uzimaju u povrtnjacima i proizvedenu u prirodi -na njivama. Mali je broj uzgajatelja koji svoje kuniće hrane isključivo granulatom-smjесом proizvedenom u tvornici. Granulatom se isključivo hrani na farmama u brojlerskom tipu uzgoja.

Hranu treba birati prema vrsti i načinu proizvodnje, a dobro izbalansirani obroci trebaju osigurati dobru i jeftinu proizvodnju. Hranjenje kunića treba promatrati u dva dijela:

-hranjenje životinja za uzdržavanje bez gubitka težine, odnosno porasta težine
-hranjenje za rast i proizvodnju (tov)

Hrana mora sadržavati hranjive tvari kao osnovne sastojke: voda, ugljikohidrati, bjelančevine, ulja, masti, minerali i vitaminii

Veličina obroka važna je u hranidbi, jer osim što mora zadovoljiti u pogledu energije i minerala, obrok mora zadovoljiti sitost životinje, ali ne smije biti veći nego ga kunić može pojesti.

Prema iskustvu, odrasлом kuniću u rasplodu potrebno je ukupno

140 grama hrane na dan. Ako kunići ližu hranilice to je znak da nisu dobili dovoljno hrane. Najzdravije je hraniti suhom hranom (sijeno i sl.), a dobro je dati i zdravu zelenu hranu, ali ne rosnu. (trava, djetelina, stočni kelj i sl.).

SUHI OBROK ZA JEDNOG

KUNIĆA (uobičajeni domaći obrok)

-zob.....80 grama
-kukuruz.....15 grama
-ječam.....10 grama
-suho sijeno.....35 grama

SUHI OBROK ZA BOLJU PRODUKTIVNOST I BRŽI RAST

-zob.....60 grama
-kukuruz.....20 grama
-ječam.....10 grama
-granulat (smjesa).....30 grama
-suho sijeno.....20 grama

Ovim obima varijantama kuniću treba osigurati 2 decilitra vode na dan.

Kada se hrani zelenom travom onda se daje sve osim sijena i vode. Što se tiče bredih ženki njima treba u drugoj polovici bredosti (nakon 15 dana) povećati ishranu, jer mладunci u majčinoj utrobi narastu i potrebuju sve više hranjivih sastojaka. Isto tako nakon okota ženke bitno je ženku dobro hraniti radi same mlijecnosti. Što je hrana kvalitetnija, mlijecnost je veća, a onda je i prirast mладunčadi veći.

PRIMJER HRANIDBE ŽENKE S LEGLOM OD 8 MLADIH

-od 16. dana starosti do 42 dana - do odbijanja mладих

VARIJANTA 1.

-svježa zelena trava.....800 grama
-kvalitetno sijeno.....50 grama
-ječam zrno.....120 grama
-kukuruz.....80 grama
-uljane pogače (suncokret)...20 grama

VARIJANTA 2.

-kvalitetno sijeno.....300 grama
-ječam zrno .....120 grama
-kukuruz.....80 grama
-uljane pogače.....20 grama
-mrkva, repa.....300 grama

U zimsko doba umjesto vode dobro je dati mrkvu i repu, jer se kod niskih temperatura voda

smrzne, a kunić u tom slučaju žđa. No voda se kuniću može ponuditi u jutro i navečer i uzeti van iz kaveza te proliti. U jakim zimama vodu izbjegavati. Kunić liže smrznutu vodu, ošteće usnu šupljinu, a dolazi i do upale dišnih organa, povišene temperature, a često i do uginuća.

Nakon 42 dana mlade odvojiti u posebno pripremljen kavez za tov, a ženku treba pripremiti za novi pripust. Takvoj ženki u obrok se daje 140 grama hrane, a umjesto ječma i kukuruza daje se zob. Zob zbog toga što u njoj ima vitamina E koji kod ženke povećava nagon i daje želju za parenjem.

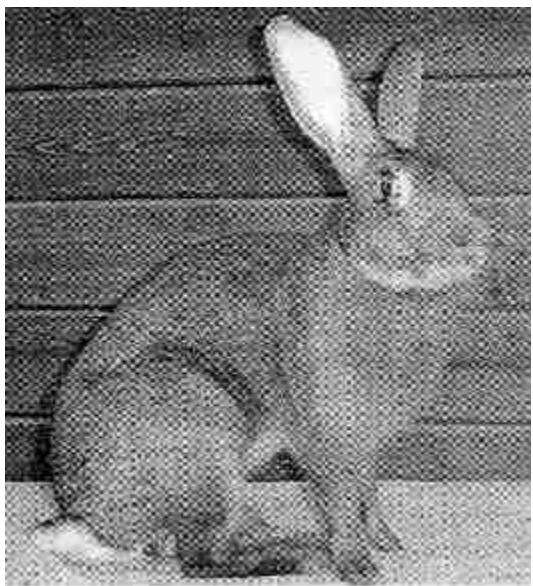
Što se tiče mužjaka, njega ne hraniti 4 sata prije parenja, ali mu zato obavezno dati poslije u dovoljnim količinama da životinja nadomjesti izgubljenu energiju.

Branko Lončar

Zecoliki kunić

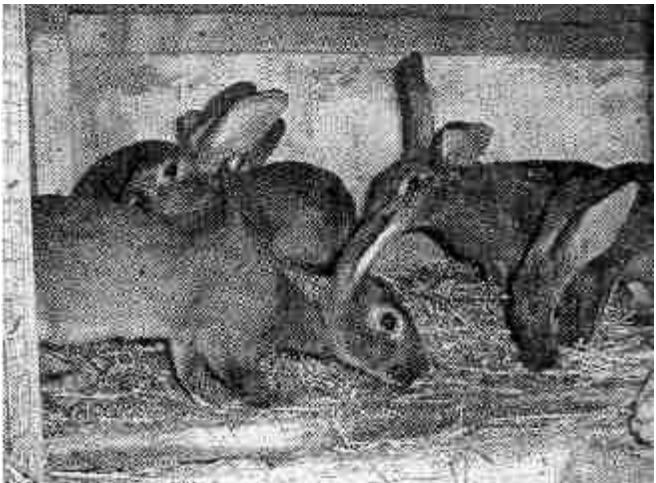
Branko Musić sa svojim kunićima

Zecoliki kunić

Zecoliki kunić je vrlo stara pasmina kunića koja je nastala iz belgijskog oriјaša početkom 19. stoljeća. Primjeri zekolikog kunića dosežu visoku cijenu zbog svoje kvalitete, a za uzgoj nisu potrebni posebni uvjeti i ne traže posebnu njegu.

Izgled mu je veoma elegantan, a boja crveno smeđa ili lisičasta. To je jedini kunić kojemu se posebno ocjenjuju noge. Od lakta do prstiju moraju imati 15 cm. Te na prvi pogled izgleda kao divlji zec. Vrlo je otporan i za uzgoj zahvalan kunić. Može se uzgajati sa klasičnom hranom za kuniće (zob, suncokret, ječam, kukuruz - vrlo malo radi boje) bez dodatka peletirane hrane. Težinu dostiže vrlo brzo, a ima vrlo malo otpada pri klanju. Minimalna težina mu je 2,5 kg, a maksimalna 4,25 kg. Idealna težina zecolikog kunića za izložbe je od 3,6 do 3,8 kg jer onda se vidi najbolje njegov stas i ljepota cijelog tijela. Težina zecolikog kunića dostiže se vrlo brzo s a kvalitetnom zrnatom

mladi Zecoliki kunići

hranom i dosta kvalitetnog sijena. Do sada sam uzgajao francuske burgundce, novozelandske bijele i crvene, kalifornijske, kasrorexe, belgijske oriјaše i oriјaške šarce, ali od svih tih kunića za mene je najrentabilniji kalifornijski bijeli, oriјaški šarac i sada zecoliki kunić. Kao dugogodišnji u z g a j i v a č s t r i d e s e t

petogodišnjim iskustvom, napominjem da je ipak za uzgoj najvažnija ljubav prema životnjama, a naravno i pravilan smještaj te ishrana i rezultati neće izostati

Branko Musić

• KUNIĆARSTVO • KUNIĆARSTVO •

UZGAJIVAČ HAVANA KUNIĆA I OCJENJAVAČ ZA KUNIĆE IZ ST.MIKANOVACA

Koliko je kunićarstvo popularno u St.Mikanovcima dokazuje i gosp.Pavo Jarić,dugogodišnji uzgajivač kunića!Gosp. Jarić ističe se kao jedan rijetki uzgajivač u Hrvatskoj koji se odlučio za uzgoj pasmine Havana kunića!Posjeti sam gosp. Jarića i za čitatelja biltena prenosim naš mali razgovor u nadi da će nas gosp. Jarić malo više upoznati sa svojim načinom uzgoja i sa pasminom Havana kunića! -

Gosp. Jarić kad ste počeli prvi put uzgajati kuniće?

Kao dječačić počeo sam uzgajati kuniće,a čistokrvne od svoje 15. godine!Tek '93. počeo sam intenzivno izlagati po izložbama.

-Kad ste nabavili prve primjerke Havana kunića?

Havana kuniće nabavio sam u Njemačkoj još 1997. godine!

-Kakve ste uspjehe postigli sa svojim kunićima?

Postizao sam šampione na lokalnim i državnim izložbama po cijeloj Hrvatskoj.

-Što Vam se posebno dopalo u uzgoju ove pasmine?

Havana kunići jako su otporni na bolesti i vremenske prilike,dobro se legu,odlično othranjuju svoje mlade i što je najvažnije kako su mirni!

-Kakvi su zahtjevi u uzgoju Havana kunića?

Jako malo zahtijevaju pažnje i brige u odnosu na druge pasmine.Krzno im je jako uredno i sjajno,tako da ne trebaju posebnu njegu!

-Koliko imate kunića u uzgoju?

Trenutno imam dvadesetak kunića u uzgoju!

-Gosp. Jarić dali svoje kuniće parite linijski?

Isključivo parim u čistoj liniji,tako što svake godine unosim svježu krv!

-Gdje nabavljate nove kuniće

radi osvježavanja krvi?

Uglavnom nabavljam na izložbama po Njemačkoj i Austriji!

-Koji su problemi vezani uz uzgoj Havana kunića u Hrvatskoj?

Što se tiče Havana kunića ja sam jedini uzgajivač na području Slavonije i šire okolice,tako da imam problema sa nabavom novih kunića!

-Kako održavate zdravstveno stanje svojih kunića?

Održavam tako da preventivno cijepim,a po potrebi dajem vitamine i minerale!

-Gosp. Jarić sa čime hranite svoje kuniće?

Uglavnom sa zelenom bilnjom masom(oko 50%),a ostalo je zrnata hrana!

-Vi ste ocjenjivač za kuniće i koji je Vaše mjesto u ovom (Zapadno-europskom)načinu ocjenjivanju kunića?

Puno je jasnije i jednostavnije za nekog laika i posjetitelje izložba uočiti nedostatke i greške koje se nalaze na dotičnoj životinji!

-Gospodine Jarić što bi ste preporučili budućim uzgajateljima i početnicima?

Preporučio bi da započmu svoj uzgoj sa nekom jednostavnjom pasminom!Mladi uzgajivači često grijese kad nabave veliki broj pasmina i kunića!

-I na kraju bi Vam se htio zahvaliti što ste izdvojili vremena za ovaj ugodni razgovor i puno uspjeha u dalnjem radu!

Hvala,također želim i Vama puno uspjeha u radu časopisa!

Krešimir Bošković

Havana kunić - mužjak

Mladi Havana kunići

• KUNIĆARSTVO • KUNIĆARSTVO •

Uspješan uzgajivač kunića, danas vrstan vinar

Drago Mikac u svom vinogradu

Lijepog sunčanog jutra zaputio sam se put Virovitice da bih posjetio i napisao nekoliko riječi te napravio reportazu o našem, uvijek dragom i srdačnom domaćinu, koji je svojim nesebičnim radom i zasluzio da bude na stranicama našeg biltena. Gospodin Drago Mikac rođen ratne 42 godine, još kao dječak počeo je sa uzgojem kunića, kako i sam kaže, kad je isao u prvi razred.

Svim uzgajivačima, širom lijepe naše, poznato je ovo ome. Drago Mikac. Kada se o njemu govori među ljubiteljima životinja, njegovo ime izgovara se s poštovanjem i ponosom što ga poznamo. Gospodin Drago se počeo intenzivnim uzgojem baviti davne 1950. godine kao golobradi dječak. Nije mogao ni sanjati što će mu se sve donijeti to u životu. U bivšoj Jugoslaviji, gdje je bio u predsjedništvu, tijekom godina postao je cijenjen i priznati uzgajivač kunića orijaša, kakav je ostao i do danas. Nakon Domovinskog rata, kada se stvarao Hrvatska država, a time i Hrvatski savez uzgajatelja malih životinja, gosp. Mikac dao je

veliki doprinos stvaranju Saveza gdje je i postavljen za prvog tajnika sudačke organizacije. Ta ista je, pod njegovim vodstvom, postala važna i cijenjena u okviru Hrvatskog saveza.

Od početka uzgoja pa tijekom niza godina, osvojio je preko stotinu nagrada, što državnih, što međunarodnih. Gospodin Drago osvajao je europske titule u mnogim zemljama Europe te zahvaljujući malim životinjama proputovao je Europu od Češke, Mađarske, Njemačke, Francuske, Slovačke i Austrije gdje je osvajao nagrade za kvalitetu svog uzgoja. Na mnogim izložbama u Europi je bio i kao sudac, ostavljajući dobar dojam gdje se god pojavio. Svojim nastupom i ponašanjem davao je primjer uspješnog uzgajivača, ali na žalost, oni koji su imali prilike učiti od njega nisu to prihvatali, a mi mlađi možemo samo žaliti što nismo imali prilike biti sa njime. Bacivši pogled na vitrinu sa svim tim peharima i medaljama koje je dobio kao uspješan uzgajivač mogu samo zamisliti kakova je to životna priča koju je sigurno teško opisati, a kamoli sve to

doživjeti. U tih 40 godina bavljenja uzgojem sigurno je bilo toliko događaja i doživljaja da se ni domaćin ne može svih sjetiti. A bilo je kako kaže i sam, svega, dobrog i lošeg i ne bi te godine provedene s kunićima i prijateljima uzgajivačima mijenjao ni za što na svijetu, nema toga što može to zamijeniti.

Nažalost, vidno shrvan bolešcu, gospodin Drago je prestao sa intenzivnim uzgojem i posvetio se svojoj drugoj ljubavi, uzgoju grožđa. Svojom upornošću i radom i na tom području postiže zapažene rezultate. Na sajmovima vina dosada je osvojio već tri zlatne medalje, a nada se i četvrtoj, jer kako kaže i ove godine grožđe je dobre kvalitete. U to sam se i sam uvjeroj posjetivši ga u njegovom vinogradu gdje provodi umirovljeničke dane u miru i tišini sa svojom suprugom koja mu je velika podrška u svemu što je do sada činio i radio.

Opratajući se od svog domaćina, ostavljam ga okruženog svojim prijateljima koji su mu došli pomoći u berbi grožđa, sa zadovoljstvom mogu konstatirati da sam proveo jedan divan dan sa svojim prijateljem koji je svojim radom i ustrajnošću obilježio jedno razdoblje.

Zato gospodine Drago, hvala za sve što ste učinili za dobrobit Hrvatskog saveza. Tom prilikom stiglo je i priznanje Hrvatskog saveza gosp. Dragi za dugogodišnji rad u Savezu i promociju saveza u Europi.

Na kraju ovako ugodnog druženja što reći. Hvala i vidimo se na izložbi gdje će gospodin Drago sigurno doći, jer jednostavno bez tog ne može.

Zvonko Sušenka

• KUNIĆARSTVO • KUNIĆARSTVO •

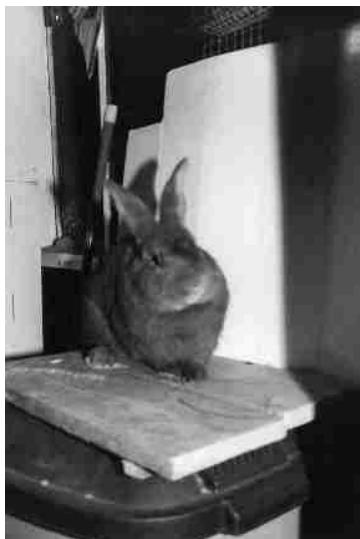
Uzgajatelj kunića u SR Njemačkoj

Gospodin Tomislav Jurina - Müseler, koji od 1989. godine živi u Beaseileru u Njemačkoj, a koji je do tada živio u Hrvatskoj u Zaboku, od svoje 12. godine života uzgajatelj je kunića i aktivni član udruženja njemačkih kuničara " R 52 " u svom gradu. Kao iskusan uzgajatelj svojim

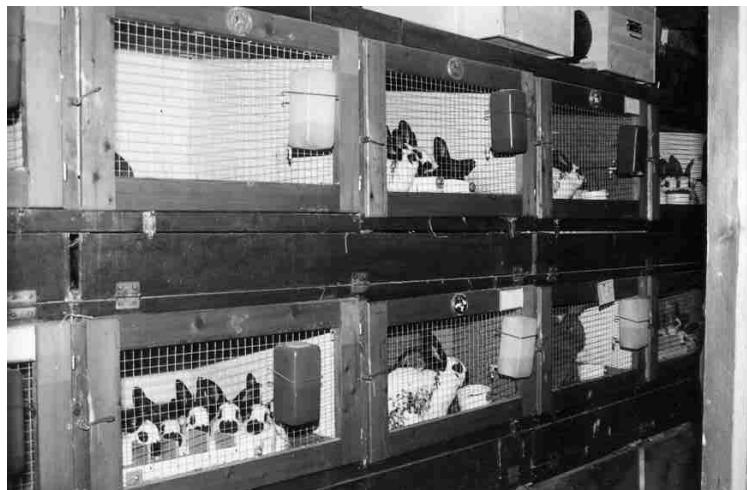
donacijama, rasplodnim materijalom i savjetim potpomaže Zabočku udrugu, a voljan je uspostaviti suradnju, kao i pomoći uzgajateljima kunića u Hrvatskoj. Uzgaja engleske šarene kuniće, marburške fee kuniće i novozelandske crvene. Poziva na suradnju, stoga u

prilogu dajemo njegovu adresu:
Tomislav Jurina- Müseler
Rote Gasse 23
52 499 Beaseiler
Deutschland

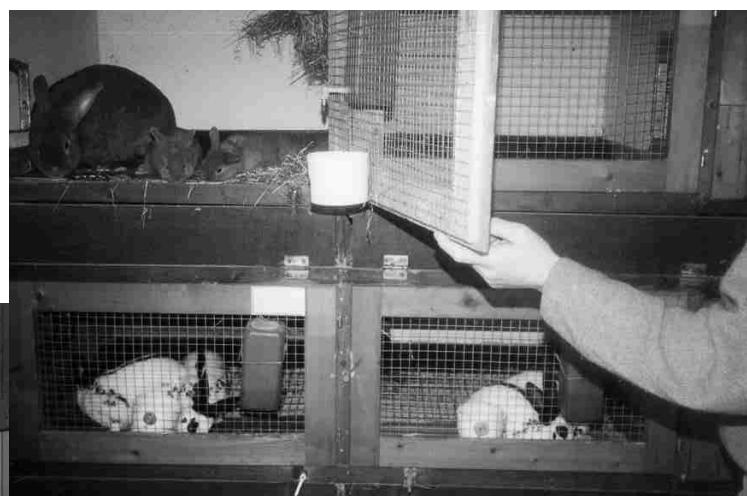
Miljenko Jerneić

Novozelandski crveni

Kunićarnik Tomislava Jurine-Müseler

Tomislav na jednoj od izložbi

Novozelandski i Engleski šareni kunići

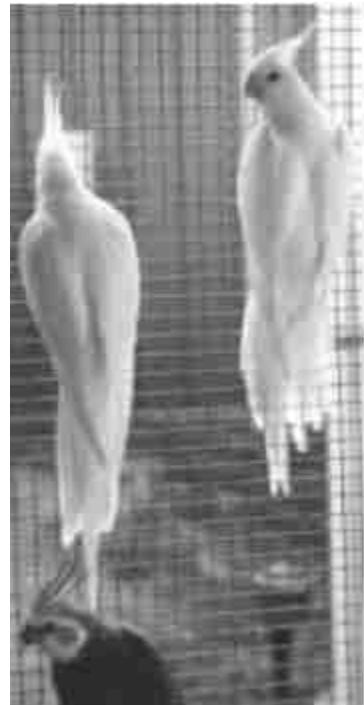
Nimfa

Ova papiga spada u red manjih papiga.Kao papigice tigrice proučavao ih je Gould koji ih je prvi put opisao.On je tu pticu lijepa izgleda našao u sredini Australije.Na obalama mora je rijetka,čini se da je na istoku Australije češća je nego na zapadu.Ljeti se gnijezdi na svim mjestima u ravnicama gornjeg toka rijeke Hunter ili na Pelu i drugim rijekama koje teku prema sjeveru,gdje god nađe prikladno mjesto.Nakon gniježđenja i uzgoja mladih skupljaju se u nepregledna jata koja mogu pokriti velike površine i grane gumovaca. U rujnu kreću ta nepregledna jata i pojavljuju se u području za gniježđenje.U veljaći i ožujku kreću prema sjeveru.Nimfe se hrane sjemenjem trave kao i većina njegovih rođaka,ali ne mogu živjeti bez vode pa se stalno moraju zadržavati u blizini rijeka.Vrlo su pokretljive i spretno se kreću po tlu,vješto se penju,a lete duduše sporo,ali često jedan zamah krilima je dosta dugačak.Perije joj je vrlo šareno i lijepo,a duljinom tела doseže 36 cm,ima karakterističnu kukmu na glavi.Ženka se od mužjaka razlikuje po svjetlijem gornjem djelu tела.Mladunčad je po boji slična ženki.Ova se papiga lako prispitomi i nauči oponašati ljudski govor.Lako se prilagodi kao sobna ptica,i danas ih u kućama Europe ima mnogo.Ženka nese 4-6 bijelih jaja, iz kojih se za 19 dana izlegnu pod normalnim uvjetima ptići, a ako je hladnije to može potrajati malo duže.Jedna je od rijetkih ptica koje se dadu u ruke..Hrane se sjemenjem suncokreta,konopljom,kuhanim jajima,mrkvom i voćem.Mekanu hrani treba davati kod uzgoja mlađunčadi.

Ivica Pleskalt

Mladunac Nimfe

Nimfe u krletci

Nimfa na ljuljačci

Papigice tigrice - Nastavak iz prošlog broja.

Krletke i volijere

Za krletke u kojima držimo papigice tigrice nema tipskih određenih veličina. Dugogodišnja iskustva uzgajivača govore nam kakve približno moraju biti.

Prije nabavke krletke moramo znati radi čega nabavljamo papigicu ili papigice. Hoćemo li držati jednu ili dvije papigice radi kućnog veselja ili se pak želimo amaterski baviti uzgajanjem. Poseban je slučaj i sasvim specifični uvjeti kad želimo nabaviti jednu papigicu koju ćemo pokušati naučiti govoriti ili dresirati da bude pitoma.

Krletka u koju namjeravamo smjestiti papigice tigrice najbolja je ako je cijela izrađena od metala. Ima više razloga zbog čega preporučujemo metalne krletke. Metalna krletka veoma se lagano čisti, dakle odgovara higijenskim zahtjevima. Zatim, mehanički su čvrše pa ih papigice svojim snažnim kljunom ne mogu oštećivati. Metalne krletke imaju veoma malo drvenih dijelova (praktički samo štapiće) pa samim time postoji i manje mesta u kojima se mogu zadržavati ptičji nametnici. Ako ustanovimo da su ptice napali nametnici, veoma je lako očistiti ta mesta, isprati ih vrelom vodom ili zapršiti nekim efikasnim praškom protiv nametnika. Ako se odlučimo nabaviti drvenu krletku, neka to po mogućnosti bude tvrdo drvo. Ako je krletka od mekanog drveta i ako u nju stavimo ženku, ona će svojim kljunom vrlo brzo uništiti krletku. Ženke su mnogo agresivnije i "razornički" raspoložene, pa kljunom lome sve do čega dođu, a naročito dno krletke.

Bakar ili mqed s vremenom oksidiraju, dobivaju

karakterističnu zelenu patinu, a ta patina otrovnaje za ptice.

Budući da se pri penjanju papigice tigrice, kao uostalom i sve druge papige pomažu snažnim kljunom koji im služi kao "treća" nogu, neminovno bi bile izložene otrovnom djelovanju spomenutih oksida, pa bi se razboljele i uginule. Zbog toga moramo imati na umu tu činjenicu kad nabavljamo krletku. Metalna krletka mora biti izrađena od željezne poniklovane ili pocinčane žice, a ne smije biti od mjedene ili bakrene žice. To vrijedi i za žice drvenih krletki. Krletka mora biti dovoljno prostrana, jer su papigice tigrice veoma živahne ptice; neumorne su i u stalnom pokretu. Da ih ne bismo sprječavali u njihovom veselom životu, punom dinamike, moramo im pružiti i dovoljno velik "stambeni prostor". Nabavite krletke sa što jednostavnijim geometrijskim oblicima, a izbjegavajte atraktivne tornjiće, balkonciće i slično. Ako smo odlučili da u stanu držimo ptice radi razonode, onda neka krletka ima otprikljeni ove veličine: 40 cm dužina, 30 cm visina i oko 25 cm širina.

Krletka te veličine u potpunosti zadovoljava sve uvijete za smještaj dviju papigica i u njoj će se one veoma udobno osjećati. Još udobnije bi im bilo u većem prostoru, ali u kući obično nemamo suviše slobodnog prostora, pa krletka mora odgovarati i tim zahtjevima.

Iskustvo nas upozorava da je praktično ako krletka ima dvostruko dno, tako da se pri čišćenju krletke ne trebamo bojati da nam ptica eventualno pobegne. Budući da su, kako smo rekli, papigice vrlo živahne, preporučljivo je da sa sve četiri

strane krletka ima zaštitno staklo, visoko 8 - 10 centimetara, kako bismo sprječili da ptice izbacuju hranu i pijesak iz krletke u njenu okolinu.

Štapići za stajanje i skakanje treba da su debeli 12 do 16 mm. Poželjno je da su izrađeni od tvrdog drveta, da nisu preglatki i da su u istoj krletki štapići različite debljine. Ovo posljednje osobito je važno i korisno radi razgibavanja nogu, a napose za mlade papigice. U posljednje vrijeme možemo kupiti u trgovinama štapiće izrađene od plastične mase. Praktični su jer se veoma lako čiste.

Posudice za vodu i hranu trebaju biti od stakla, porculana ili plastike. Ne preporučju se od lima jer su oštrih bridova na koje se ptice mogu ozlijediti, a osim toga i hrđaju. Vratašca na pravokutnoj krletki načinjena su na prednjoj strani. Moraju biti dovoljno velika da kroz njih možemo u krletku staviti sve stvari koje papigici trebaju i da kroz njih možemo u krletku rukom, kako bi smo nešto popravili ili ulovili pticu.

KRLETKAZA UZGOJ

Krletke za uzgoj moraju biti prostrane, njena konstrukcija mora imati neka svojstva koja nema obična krletka, predviđena za jednu ili dvije papigice koje držimo radi ukrasa i razonode. Preporučujemo da takve krletke imaju veličine: dužina 80 cm, visina 50 cm, širina 45 cm. Iskustva su pokazala da je takva veličina najpogodnija za jedan ili dva para papigica tigrica koje smo predviđjeli za uzgoj. Posve je razumljivo da će do sparivanja tigrica doći i u krletki manje veličine, ali zbog zdravlja roditelja, a još više radi razvitka mладунčadi u prvim danima

njihova izbivanja iz gnijezda, krletka ne bi smjela biti manja. Svaki mladi uzgajivač brzo će se uvjeriti da će imati bolje rezultate ako je krletka za papigice veća. Štoviše, renomirani svjetski poznavaoци i uzgajivači papigica tigrica preporučuju i veće krletke i to isključivo radi sigurnosti sparivanja i zdravog podmlatka.

Korišteni materijali iz "Naši kućni ljubimci"

Nastaviti će se
Boško Beram

Papiga Tigrica

Njega jezera - održavajte vodu bistrom

Snažno ljetno sunce zagrijava vodu u jezeru te tako stvara savršene uvjete za razvoj algi. Kako bi se spriječilo pretjerano zagrijavanje vode, preporučuje se smještanje jezera u sjeni ili polusjeni. Dodatno pomaže i sadnja močvarnih biljaka kao što su Pistia stratiotes i vodenii zumbul (Eichhornia) koje sprječavaju zagrijavanje vode prekrivajući površinu jezera. Navedene biljke smiju prekrivati najviše dvije trećine površine kako bi mogle uspijevati podvodne biljke koje također pridonose čišćenju jezerske

vode. Mala se jezera jednostavno mogu prekriti suncobranom.

Ako u jezeru žive ribe, nemojte ih hraniti. Hranjenje riba u načelu nije potrebno jer one bez problema nalaze hrana u vodi te tako pridonose održavanju čistoće jezera. Pazite da se biljke ne razbijaju. Svišne izdanke šaši, trstike i ostalih vodenih biljaka odrežite škarama i uklonite iz vode. Pomoću jednostavnih testova možete brzo i precizno provjeriti količinu kisika, odnosno PH-vrijednost vode, kako bi ste poduzeli eventualne mjere.

Egzotične montbretije - montbretija

uljepšava vrt

Montbretija (Crocusmia) ovih dana atraktivno cvate. Ta zanimljiva biljka uspijeva na osunčanim mjestima u rahlom, lagano pješčanom tlu. Sorta Lucifer je zagasitocrvene boje, Norwich Canary je žuta, a Constance i Meteore su narančaste. Uvenule cvjetove potkratite tik ispod stapke. Ova vrsta podrijetlom iz južne Afrike sadi se u travnju. Gomolji se u listopadu vade iz zemlje te pohranjuju na hladnom mjestu do travnja.

Montbretije nije teško uzgajati, a vrlo su atraktivna ukras u gredici i vazi.

Boško Beram

Jezerce Zvonka Sušenke

Oglas i KUPNJA - PRODAJA

POSEBNA PONUDA HRVATSKIH IZVORNIH
PASMINA MALIH ŽIVOTINJA

kokoš hrvatica, dravska guska, veliki
bijeloopaljeni kunić, golub međimurska lastavica,
mali međimurski pas, hrvatski ovčar

Uzgajalište «Novi Zrin» Brodarska 27
40328 Donja Dubrava, tel: 040-688-809
e-mail novizrin@donjadubrava.com

Perzijske rolere 3 para bijelih i 3 para špricanih,
orientalne rolere u žutoj boji i makedonske
duneke, original iz Makedonije, radi bolesti
prodajem.

Oreški Franjo, Braće Radića 31 nedelišće, tel: 091
540 0276.

Prodajem piliće i jaja svijetle brame i zlatne i
grahoraste talijanke,
tel 098 516 962. Mareković

Prodajem golubove engleske tiplere sport sa
rezultatima i bez i standard, francuske mondene,
kuniće novozelandske bijele i perad jarebičastu
talijanku u zlatnoj boji. Slavko Gillinger ul. Gorjani
141, 32281 Ivankovo, tel: 032 379 112, mob: 098
919 1699. Član udruge «Slavuj» Vinkovci.

Prodajem pomeranske gušane.
Ivica Tomljenović
Jazavica 156, 44330 Novska, tel: 044 605 006

Prodajem pomeranske gušane.
Zlatko Preksavec, Ruđera Boškovića 2, 44330
Novska, tel: 044 600 599.

Prodajem pomeranske gušane u svim bojama.
Ivo Matijević
Radnička 80, 44330 Novska, tel: 044 600 710.

Prodajem papigice tigrice.
Damir Horvat, Osječka 67, 44 330 Novska.

Prodajem papigice tigrice tijekom cijele godine.
Vesna Đukić-Ferenc, Posavska 3, 44330 Novska, tel:
044 601 338

Prodajem 17 vrsta papagaaja tijekom cijele godine.
Ivan Moguš, A. Mihanića 8, 44330 Novska, tel: 044
600 068.

Prodajem engleske gušane, 4 para crnih, 2 para plavih
1 par žutih.
Zlatko Menges, I.B.Mažuranić 23, 32000 Vukovar, tel.
032 410 562

Mob. 098 253 212

Oglas kupnja prodaja

Prodajem mladu perad rase New Hemšir,pilenke
starosti 3 mjeseca kao i roditelje-uvoz Slovenija,2002
godište,Šampioni Slovenije za 2002. godinu.
Također prodajem Američke Kingove-jedan par
bijelih i jedan par u boji,vrhonske kvalitete.
Toplak Julije 40305 Pušćine, Čakovečka 44b tel:040-
895-354 mob:0989062204
e-mail:julije.toplak@ck.hinet.hr

Prodajem orijaške šarce
Tel: 031 351 123

Prodajem teksane, tel: 052 874 194; 091 1874194
Đino jelenić M. Vlašić Ilirk 52223 Raša

Prodajem arapske bubenjare bijele, altenburške
bubenjare žute-fako, staronjemačke štitaste galebiće,
berlinske kratke golubove i budimpeštanske
kratkokljune golubove. Ivan Marinov, Zvonimirova 22,
10410 Velika Gorica, tel: 01 621 6865, mob: 091 781
4610.

Prodajem buharske bubenjare u svim bojama .Tomislav
Barešić, brestače 3, 44330 Novska, tel: 044 613 091.

Prodajem pomeranske gušane u svim bojama. Antun
Pelivanović, Kralja Zvonimira 15, 44330 Novska. Tel:
044 600 669.

Prodajem pomeranske gušane bijele i crne. Zlatko
Preksavec 44330 Novska

Prodajem perad: australorp veliki- matično jato,
golubove: norvić gušane, vorburger gušane,
francuske mondene. Ivica žulj, Savska 32, 31400
Đakovo, mob: 091 593 1777.

Prodajem arapske bubenjare u bojama. Miliivoj
Galeković Zagreb, tel:01 6116 161, mob: 098 73 5510

Prodajem perikere u svim bojama, brnske gušane
crvene, plave, bijele i lepezane. Vladimir Pavin, Tel
031 632 669. Donji Miholjac.
Zecolike kuniće prodajem, rasplodni materijal iz
uvoga. Branko Mušić, Krstova 13, 31000 Osijek, Mob:
091/503-31-87

Prodajem plave brnske gušane i engleske patuljaste
gušane u crvenoj i bijeloj boji.
Vrbanić Darko, M. Gupca 16 Tiborjanci tel: 031 690
007

Proizvodim i prodajem inkubatore. Garancija 6
mjeseci. Probni rad 30 dana. Garantirani 80 %
valjenja. Tel: 031 290 207

Prodajem norvić gušane u crvenoj boji, matično jato.
Petnarić Vlado, Valpovo Tel: 031 650 046

Prodajem crne i crno-špicane perikere. Antolović
Drago. K. D. Zvonimira 54 Belišće Tel: 031 664 346

Uzgajalište «Novi Zrin»
Brodarska 27
40328 Donja Dubrava
tel: 040-688-809
e-mail novizrin@donjadubrava.com

Prodajem vrlo povoljno kanarince malinske (malino)
porijeklo-Italija, Cecilijano Martello,
Abbondanza Italio i Pstsin Settimo
Tel: 032 413 476; mob: 091 5764 587

Prodajem kingove u boji vrhunske kvalitete, brnske
gušane i bačke prevrtače
Košak Robert, B. Radića 103 Hodošan, 40 320 Donji
Kraljevec tel: 040 699 314

Prodajem kingove odlične kvalitete cijele godine,
plave i bijele
Josip Šimunović, P. Preradovića 29, 31 540 Donji
Miholjac, tel: 031 631 075 i 031 630 550

Prodajem pomeranske gušane bijele, crne, crvene
Josip Šmidt Novska, tel: 044 601 933, mob: 098 600
507

Prodajem sisačke prevrtače crno sraste,
Filjak Nenad, Virovitica tel: 033 721 534

Prodajemo potpuno nova kliješta za tetoviranje
kunića s kompletom slova i brojeva 5 i 7 mm.
Informacije:Branko Lončar Ivanec, tel: 042 783 342

**Udruga «Međimurska lastavica» iz Donje
Dubrave, poklanja pet pari golubova
međimurskih lastavica ozbiljnim uzgajivačima ili
udrugama**
Tel: 040 688 809

Prodajem karijere vrhunske kvalitete
Robert Komljenović, Novska, V. Nazora 27, tel: 044
601 786

Prodajem brodske prevrtače u više boja. Svi izvrsni u
prevrtanju i eksterijeru.
Josip Komljenović, Novska, V. Nazora 27, tel 044
601 786

Prodajem američke kingove
Tel: 044 601 786

**UZGAJIVAČI, ČUVAJTE HRVATSKE BAŠTINU!
UZGAJAJTE HRVATSKE PASMINE!**